

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2017/2286**ze dne 6. prosince 2017****o uznávání souladu požadavků systému environmentálního řízení Eco-lighthouse s odpovídajícími požadavky systému pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) podle článku 45 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovolné účasti organizací v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit***(oznámeno pod číslem C(2017) 8082)***(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 ze dne 25. listopadu 2009 o dobrovolné účasti organizací v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 761/2001, rozhodnutí Komise 2001/681/ES a 2006/193/ES ⁽¹⁾, a zejména na článek 45 uvedeného nařízení,

po konzultaci s výborem zřízeným článkem 49 nařízení (ES) č. 1221/2009,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Cílem systému EMAS je podporovat neustálé zlepšování vlivu činnosti organizací na životní prostředí vytvářením a zaváděním systému environmentálního řízení, hodnocením jeho výkonu, poskytováním informací o vlivu činnosti organizace na životní prostředí, otevřeným dialogem s veřejností a ostatními zainteresovanými stranami, jakož i aktivním zapojením zaměstnanců.
- (2) Organizacím, ve kterých jsou zavedeny jiné systémy environmentálního řízení, by měl být v případě jejich zájmu o systém EMAS umožněn co nejsnadnější přechod na tento systém. Pro snadnější zavedení systému EMAS bez duplikování stávajících postupů a způsobů práce je třeba přihlídnout k vazbám na jiné systémy environmentálního řízení.
- (3) Aby se usnadnilo zavedení systému EMAS a zabránilo duplikování stávajících postupů a způsobů práce vycházejících z jiných systémů environmentálního řízení certifikovaných s náležitými postupy, považují se příslušné části jiných systémů environmentálního řízení, u nichž Komise uznala, že jsou v souladu s odpovídajícími požadavky systému EMAS, za rovnocenné s těmito požadavky.
- (4) Uznávání by mělo být založeno na analýze požadavků a postupů těchto jiných systémů environmentálního řízení a na jejich schopnosti plnit stejné cíle jako odpovídající požadavky nařízení (ES) č. 1221/2009.
- (5) Dne 26. ledna 2016 zaslalo Norsko Komisi písemnou žádost o uznání systému environmentálního řízení Eco-Lighthouse. Po této žádosti následovaly doplňující informace s cílem poskytnout Komisi nezbytné důkazy pro posouzení rovnocennosti příslušných částí daného systému environmentálního řízení s požadavky systému EMAS,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Na základě důkazů předložených norskými orgány Komise uznává, že části systému Eco-Lighthouse, které jsou uvedeny v příloze tohoto rozhodnutí, jsou v souladu s odpovídajícími požadavky nařízení (ES) č. 1221/2009.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 342, 22.12.2009, s. 1.

Článek 2

Změna požadavků systému Eco-lighthouse, která má dopad na toto uznání, musí být oznámena Komisi alespoň jednou ročně. V případě změny těchto požadavků nebo požadavků nařízení (ES) č. 1221/2009 může Komise rozhodnout o odejmutí nebo změně tohoto rozhodnutí.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno členskými státy.

V Bruselu dne 6. prosince 2017.

Za Komisi
Karmenu VELLA
člen Komise

PŘÍLOHA

Úvod

Nařízení o systému EMAS ⁽¹⁾ zavádí pokročilý nástroj řízení, který umožňuje organizacím dobrovolně hodnotit, podávat zprávy a zlepšovat vliv své činnosti na životní prostředí. Systém EMAS je otevřen všem organizacím, které chtějí zlepšit vliv své činnosti na životní prostředí. Zahrnuje celé odvětví hospodářství a služeb a lze jej použít na celém světě.

Cílem systému EMAS je pomáhat průběžně zlepšovat vliv činnosti organizací na životní prostředí tím, že se vytvoří a zavedou systémy environmentálního řízení, jejichž výkon je systematicky, objektivně a pravidelně hodnocen, že jsou poskytovány informace o vlivu činnosti organizace na životní prostředí, že probíhá otevřený dialog s veřejností, jakož i tím, že se do těchto aktivit aktivně zapojí zaměstnanci daných organizací a jsou pořádány vhodné vzdělávací aktivity.

Nařízení o systému EMAS zajišťuje důvěryhodnost a transparentnost vlivu činnosti organizací registrovaných v systému EMAS na životní prostředí prostřednictvím systému externích ověřování prováděných akreditovanými nebo licencovanými ověřovateli.

Pro usnadnění registrace organizací, které mají zavedeny jiné systémy environmentálního řízení a chtějí přejít na systém EMAS, toto nařízení uvádí ⁽²⁾, že Komise uzná jiné vnitrostátní nebo regionální systémy environmentálního řízení nebo jejich části, které jsou v souladu s odpovídajícími požadavky tohoto nařízení, pokud budou splněny určité podmínky.

Článek 45 tohoto nařízení uvádí, že členské státy mohou Komisi předložit písemnou žádost o uznání stávajících systémů environmentálního řízení nebo jejich částí, certifikovaných na celostátní nebo regionální úrovni odpovídajícími certifikačními postupy, že jsou v souladu s odpovídajícími požadavky tohoto nařízení.

Po prozkoumání této žádosti a v souladu s poradním postupem podle čl. 49 odst. 2 uvedeného nařízení uzná Komise příslušné části systémů environmentálního řízení a požadavky na akreditaci certifikačních orgánů nebo na udělení licence těmto orgánům, je-li názoru, že členský stát:

- ve své žádosti dostatečně a jasně určil příslušné části systémů environmentálního řízení a odpovídající požadavky tohoto nařízení;
- dostatečně prokázal rovnocennost všech příslušných částí dotčeného systému environmentálního řízení s tímto nařízením.

Důsledky uznání: na základě čl. 4 odst. 3 uvedeného nařízení organizace, které chtějí získat registraci v systému EMAS a které mají certifikovaný systém environmentálního řízení uznáný v souladu s článkem 45, nejsou povinny provádět ty části přezkumu, u nichž bylo uznáno, že jsou rovnocenné s tímto nařízením.

Je však třeba uvést, že při ověřování pro účely přípravy registrace v systému EMAS nebo prodloužení této registrace platí ustanovení článku 18.

Ověřovatel akreditovaný nebo licencovaný pro systém EMAS posoudí, zda požadované postupy, jako například environmentální přezkum, environmentální politika, systém řízení a postupy auditu a jejich zavádění, jsou v případě dané organizace v souladu s požadavky tohoto nařízení. Proto se ověřují rovněž části jiného systému environmentálního řízení uznané v souladu s článkem 45 jako vyhovující odpovídajícím požadavkům nařízení (ES) č. 1221/2009 s cílem zajistit, aby jejich provádění bylo v souladu s požadavky stanovenými v tomto uznání jako rovnocenné.

Například skutečnost, že dokumentační postup jiného systému environmentálního řízení je uznán za rovnocenný, nevylučuje ověření vhodného zavádění tohoto postupu s cílem zajistit, že obsahuje požadované důležité informace.

⁽¹⁾ Nařízení (ES) č. 1221/2009.

⁽²⁾ Článek 45 nařízení (ES) č. 1221/2009.

Na toto uznávání odkazuje rovněž směrnice o zadávání veřejných zakázek ⁽¹⁾, když v čl. 62 odst. 2 uvádí, že jiné systémy environmentálního řízení uznané v souladu s článkem 45 nařízení (ES) č. 1221/2009 jsou jedním ze tří typů osvědčení, na které mohou odkazovat veřejní zadavatelé požadující předložení osvědčení o splnění podmínek určitých systémů nebo norem environmentálního řízení v rámci zadávacího řízení.

Dne 26. ledna 2016 zaslalo Norsko předběžnou žádost o uznání svého vnitrostátního systému ekologické certifikace Eco-Lighthouse Foundation (ELH) podle nařízení o systému EMAS. Po této žádosti následovaly doplňující informace s cílem jednoznačně upřesnit požadavky systému řízení Eco-Lighthouse a odpovídající požadavky nařízení o systému EMAS (včetně příloh) a poskytnout Komisi nezbytné důkazy pro stanovení potenciální rovnocennosti příslušných částí daného systému environmentálního řízení.

Na základě těchto důkazů byla Komise schopna stanovit úroveň souladu mezi požadavky daného systému environmentálního řízení a odpovídajícími požadavky nařízení o systému EMAS, jak je podrobně popsáno v následujícím dokumentu.

Vysvětlující tabulka ELH – pojmy

Pojem dle ELH (EN)	Pojem dle ELH (NO)	Definice pojmu podle ELH
Eco-Lighthouse Foundation (Eco-Lighthouse/ELH)	Stiftelsen Miljøfyrtårn (Miljøfyrtårn)	Právníká osoba, která spravuje, sleduje a vyvíjí certifikační systém ELH.
Environmentální prohlášení systému ELH	Miljøkartlegging	Internetové podávání zpráv vytvořených ze seznamu kritérií navržených poradcem. Podnik dokládá splnění těchto kritérií. Certifikátor nakonec schválí Miljøkartlegging a tím potvrdí splnění kritérií ELH.
Obecná odvětvová kritéria	Felles kriterier	Kritéria vztahující se na všechny podniky, které mají zájem o certifikaci v systému ELH. Podnik také uvádí, zda vlastní nebo pronajímá prostory, v nichž působí, což rozhoduje o tom, která kritéria se ho týkají například v oblasti energie, likvidace odpadu apod. Obecná odvětvová kritéria řeší nejdůležitější environmentální aspekty společné všem podnikům.
Specifická odvětvová kritéria	Bransjespesifikke kriterier	Kritéria vztahující se na podniky v konkrétních odvětvích, které mají zájem o certifikaci v systému ELH. Specifická odvětvová kritéria pro podniky se zabývají nejdůležitějšími environmentálními aspekty v daném odvětví.
Environmentální manažer	miljøfyrtårnansvarlig	Osoba v podniku jmenovaná vedením, která odpovídá za zavádění systému ELH.
Výroční zpráva o klimatu a životním prostředí	årlig Klima- og miljørapport	Podnik podává tuto zprávu každoročně do 1. dubna na webovém portálu ELH. Indikátory: některé jsou univerzální; jiné jsou generovány z vybraných kritérií. Uvádí se zde rovněž akční plán. Výroční zpráva o klimatu a životním prostředí musí být zpřístupněna široké veřejnosti.
akční plán/environmentální program	handlingsplan	Akční plán podniku na nadcházející rok, který zahrnuje jednotlivá environmentální témata a je zdokumentován ve výroční zprávě o klimatu a životním prostředí. Povinnosti a lhůty lze zdokumentovat v environmentálním prohlášení (Miljøkartlegging) nebo interně ve vlastních systémech daného podniku.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65).

Pojem dle ELH (EN)	Pojem dle ELH (NO)	Definice pojmu podle ELH
každoroční přezkum vedením organizace	ledelsens gjennomgang	Členové vedení nejvyšší a střední úrovně se každoročně scházejí za účelem přezkumu a zhodnocení systému ochrany zdraví, bezpečnosti a životního prostředí (<i>Health, Safety and Environment</i> , dále jen HSE), systému kontroly kvality, zavádění systému ELH a dalších otázek týkajících se podniku.
skupina environmentálního řízení	miljøgruppe	Pracovní skupina ustanovená za účelem pomoci environmentálnímu manažerovi při zavádění systému ELH. Jejím členem může být pracovník odpovědný za HSE a další relevantní strany.
Webový portál Eco-Lighthouse	Miljøfyrtårnportalen	Webový portál, na němž je vedena dokumentace týkající se podniků, obcí, konzultantů a certifikátorů, tj. veškerá dokumentace týkající se dodržování kritérií a certifikace.
indikátory specifické pro podniky	virksomhetsspesifikke sjekkpunkter	Indikátory vypracované na objednávku na žádost podniku a začleněné do výroční zprávy o klimatu a životním prostředí. Placená služba.
Interní poradce	Internkonsulent	Zaměstnanec podniku, který usiluje o získání certifikace v systému ELH. Tento zaměstnanec absolvuje školení poradců ELH, čímž získá oprávnění k tomu, aby podnik směřoval k získání certifikace, a vyloučí se tak potřeba najmout externího poradce pro systém ELH pro účely první certifikace.
Kontrolní seznam HSE	HMS sjekkliste	Interní kontrolní seznam podniku pro každoroční přezkum HSE. Mezi jeho hlavní body patří: aktualizace právních požadavků, interní školení zaměstnanců a vedení, environmentální politika, cíle a úspěchy ve výroční zprávě o klimatu a životním prostředí a řešení nedodržení požadavků.
Environmentální politika	Miljøpolicy	Záměry a směry spojené s vlivem činnosti organizací na životní prostředí, formulované v podniku jeho nejvyšším vedením
Environmentální aspekt	miljøaspekt	Prvky činností, výrobků nebo služeb, které podnik vyrábí nebo provozuje a které mohou ovlivnit životní prostředí
Přímý environmentální aspekt	Direkte miljøaspekt	Prvky činností, výrobků nebo služeb, které podnik vyrábí nebo provozuje a nad nimiž má přímou kontrolu
Nepřímý environmentální aspekt	Indirekte miljøaspekt	Prvky činností, výrobků nebo služeb, které podnik vyrábí nebo provozuje, nad nimiž nemá přímou kontrolu, ale může je ovlivnit
environmentální cíl	miljømål	environmentální cíle, kterých má být dosaženo v nadcházejícím roce, zdokumentované ve výroční zprávě o klimatu a životním prostředí.
systém environmentálního řízení	miljøledelsessystem	Integrovaný systém řízení, který mapuje dopady podniku na životní prostředí a používá soubor environmentálních kritérií pro řízení těchto dopadů. Systém environmentálního řízení musí být přizpůsoben chodu podniku, musí obsahovat jasné cíle, akční plány s konkrétními opatřeními, která mají být zavedena, a musí zajistit neustálé zlepšování.

Pojem dle ELH (EN)	Pojem dle ELH (NO)	Definice pojmu podle ELH
podstatná změna	stor endring	jakákoli změna činnosti podniku včetně výrobků a služeb a jeho umístění, organizace nebo správy, která má významný dopad na systém environmentálního řízení nebo na environmentální aspekty týkající se daného podniku
Nedodržení požadavků	Avvik	Odchylení od právních předpisů nebo kritérií systému ELH, případně od obojího, pokud je právní předpis zároveň i kritériem systému ELH. Hlavní environmentální právní předpisy jsou zároveň i kritérii systému ELH. Pokud není dodrženo některé z kritérií systému ELH, nemůže podnik získat certifikaci.

Metodika použitá ke zkoumání odkazů na uznaný systém environmentálního řízení

Cílem tohoto dokumentu je popsat požadavky systému environmentálního řízení „Eco-Lighthouse“ a vyhodnotit soulad těchto požadavků s odpovídajícími požadavky nařízení o systému EMAS. Toto hodnocení slouží dvěma hlavním cílům:

1. Usnadnit přechod na systém EMAS organizaci, která má zaveden jiný systém environmentálního řízení a hodlá přejít na systém EMAS.
2. Umožnit porovnání požadavků systémů Eco-Lighthouse a EMAS.

Aby mohla toto hodnocení vypracovat, provedla Komise analýzu rozdílů mezi požadavky obou těchto systémů. Na základě této analýzy byly příslušné požadavky uspořádány do skupin klíčových požadavků odpovídajících jednotlivým částem systému environmentálního řízení. Následně byla posouzena shoda těchto částí s odpovídajícími požadavky nařízení o systému EMAS.

Na dalších stránkách této zprávy budou analyzovány **tyto části systémů environmentálního řízení:**

1. závazky a angažovanost nejvyššího vedení organizace;
2. zavedení environmentálního přezkumu – předběžná analýza;
3. zavedení environmentální politiky;
4. zajištění dodržování právních předpisů;
5. cíle a environmentální program vytvořený k zajištění neustálého zlepšování;
6. organizační struktura, školení a zapojení zaměstnanců;
7. požadavky na dokumentaci;
8. řízení provozu;
9. připravenost na mimořádné události a reakce na ně;
10. kontrola, interní audit a nápravná opatření;
11. komunikace (interní a externí);
12. přezkum vedením organizace.

Tato zpráva navíc rovněž hodnotí **požadavky na akreditaci nebo udělování licencí**, které umožňují ověření systému kvalifikovaným externím auditorem.

Pro každou z uvedených částí uvádí toto hodnocení podrobnosti ohledně toho, do jaké míry jsou požadavky systému ELH v souladu s odpovídajícími požadavky systému EMAS. Za účelem hodnocení tohoto souladu Komise posoudila, zda jsou požadavky systému ELH schopny dosáhnout cílů odpovídajících požadavků systému EMAS se stejnou úrovní odolnosti a spolehlivosti ⁽¹⁾.

V řadě případů se části systému ELH do určité míry shodují s požadavky systému EMAS, avšak nesplňují je zcela. Za účelem diferencovaného hodnocení je u těchto částí uvedeno, že „částečně splňují požadavky systému EMAS“ a jsou poskytnuta vysvětlení, která pomohou organizacím certifikovaným dle systému ELH odstranit rozdíly oproti systému EMAS.

Po provedení hodnocení lze jednotlivé části rozdělit do tří kategorií:

- nesplňuje požadavky systému EMAS,
- částečně splňuje požadavky systému EMAS,
- je v souladu s požadavkem systému EMAS.

Části, u nichž bude uznáno, že jsou v souladu s odpovídajícími požadavky systému EMAS (třetí kategorie), jsou považovány za rovnocenné.

Popis systému Eco-Lighthouse

Systém certifikace Eco-Lighthouse je nejrozšířenějším systémem environmentálního řízení v Norsku, který udělil více než 5 000 platných osvědčení malým, středním a velkým organizacím (systém ELH se nezaměřuje na společnosti se složitými environmentálními problémy ⁽²⁾). Prostřednictvím snadno proveditelných, konkrétních, relevantních a ziskových opatření (v nejširším slova smyslu: na místní, regionální i globální úrovni) mohou podniky zlepšit vliv své činnosti na životní prostředí, kontrolovat dopad své činnosti na životní prostředí a dokázat své odhodlání zachovávat sociální odpovědnost podniků.

Systém certifikace Eco-Lighthouse integruje environmentální řízení interních i externích environmentálních aspektů do právního rámce norských předpisů týkajících se systematické činnosti v oblasti ochrany zdraví, životního prostředí a bezpečnosti v podnicích.

Podnik, který má zájem získat certifikaci dle systému Eco-Lighthouse, je povinen:

Před certifikací

1. Najmout kvalifikovaného poradce systému Eco-Lighthouse, který je proškolen, schválen a sledován systémem ELH, aby:
 - a) provedl environmentální přezkum (miljøanalyse) daného podniku. Na základě této předběžné analýzy zvolí tento poradce příslušná specifická odvětvová kritéria (bransjespesifikke kriterier), která se vztahují k danému podniku, vedle obecných odvětvových kritérií ⁽³⁾, která se vztahují na všechny organizace;
 - b) vytvořil environmentální prohlášení ⁽⁴⁾ (Miljøkartlegging) na webovém portálu systému ELH a pomohl při jeho vyplňování;
 - c) pomocí tohoto webového nástroje (Miljøkartlegging) řídí a dokumentuje splnění příslušných kritérií;
 - d) proškolil interního environmentálního manažera (miljøfyrtnansvarlig) kterého jmenuje daná organizace, v používání webového portálu systému ELH včetně environmentálního prohlášení;

⁽¹⁾ Tato vysoká úroveň požadovaného souladu by měla být vnímána ve světle článku 4 nařízení, který definuje podmínky pro získání registrace v systému EMAS. Třetí odstavec tohoto článku zprošťuje organizace, které mají certifikovaný systém environmentálního řízení uznáný v souladu s čl. 45, povinnosti provádět ty části přezkumu, u nichž bylo uznáno, že jsou rovnocenné s tímto nařízením. Části uznávané jako rovnocenné by proto měly být schopny zajistit stejnou funkci jako odpovídající části systému EMAS s ohledem na zavádění a registraci systému EMAS.

⁽²⁾ Viz webová stránka systému ELH <http://eco-lighthouse.org/certification-scheme/>

⁽³⁾ Anglický překlad kritérií viz: <http://eco-lighthouse.org/statistikk/> (byla přeložena obecná odvětvová kritéria a několik vybraných souborů specifických kritérií). Norské verze viz: <http://www.miljofyrtn.no/dette-er-miljofyrtn/bransjekriterier/9-miljt/miljt/55-bransjekriterier-gruppert>

⁽⁴⁾ Toto prohlášení nesmí být zaměňováno s „environmentálním prohlášením“, které je uvedeno v člancích 2 a 18 a v části B přílohy IV nařízení o systému EMAS.

- e) proškolil interního environmentálního manažera při vyplňování prvního vydání výroční zprávy o klimatu a životním prostředí, která se podává každoročně (po certifikaci) za předchozí úplný kalendářní rok;
- f) řídil proces splňování kritérií.
2. Před provedením procesu certifikace potvrdí samotná organizace prostřednictvím webu v environmentálním prohlášení soulad se souborem obecných a specifických odvětvových kritérií. Pro dosažení certifikace musí být splněna všechna obecná a odvětvová kritéria. Písemný doklad o tomto „předběžném“ hlášení samotnou organizací je uložen jako součást environmentálního prohlášení.
3. Obecná a specifická odvětvová kritéria vypracovává systém ELH ve spolupráci s příslušnými vládními orgány, vědci, zájmovými organizacemi, zákaznickými a zkušenými poradci a certifikátory s cílem identifikovat a řešit příslušné environmentální aspekty a účinná opatření v daném odvětví, a jsou předmětem pravidelných přezkumů.
4. Tato kritéria jsou pilířem systému řízení, který zajišťuje správné fungování celého tohoto systému. Splnění všech kritérií bude uvedeno na webovém portálu Eco-Lighthouse prostřednictvím environmentálního prohlášení.
5. Je vypracována zpráva o klimatu a životním prostředí (Klima- og miljørapport), která zahrnuje univerzální indikátory a parametry platné pro všechna odvětví se specifickými indikátory vytvořenými na základě výběru příslušných kritérií, a je zpřístupněna na webovém portálu systému ELH.
6. Jakmile podnik má za to, že všechna kritéria byla splněna, a předloží první zprávu o klimatu a životním prostředí, provede certifikátor/ověřovatel certifikaci. Před návštěvou na místě a provedením pohovorů a kontrol získá přístup k relevantním informacím na webovém portálu. Ověřovatel/certifikátor vydává certifikáty jménem obce, v níž podnik sídlí, ale je vyškolen, schvalován (licencován) a sledován centrální správou systému Eco-lighthouse včetně pozorování na místě (od roku 2017). Odchylky od kritérií a odstraňování odchylek jsou zdokumentovány prostřednictvím environmentálního prohlášení.
7. Zdokumentované výsledky celého procesu jsou kontrolovány nadací ELH a je vydán certifikát. Teprve v této fázi je vydána příslušná certifikační zpráva a potvrzení o uznání.

Po certifikaci

Po certifikaci se každým rokem do 1. dubna předkládá zpráva o klimatu a životním prostředí, v níž jsou uvedeny podmínky celé řady parametrů, dosažení předchozích deklarovaných environmentálních cílů a podrobné zmapování budoucích cílů. Tuto výroční zprávu vydává environmentální manažer.

Jednou za tři roky se provádí **opětovná certifikace**.

Proces je totožný, avšak při opětovné certifikaci není povinnost najmout si poradce. Namísto toho za organizaci opětovné certifikace, kontrolu průběžného dodržování kritérií, vyplnění environmentálního prohlášení a zpřístupnění dokumentace certifikátorovi/ověřovateli prostřednictvím přístupu k podniku na webovém portálu ELH odpovídá environmentální manažer (Miljøfyrtårnansvarlig). Nové environmentální prohlášení včetně příslušné dokumentace a zpráv o klimatu a životním prostředí z předchozích let představují hlavní soubor důkazů předkládaný před opětovnou certifikací, přičemž na schůzce s podnikem certifikátor/ověřovatel provádí pohovory, kontroly na místě a inspekci prostor obdobně, jako je tomu u první certifikace.

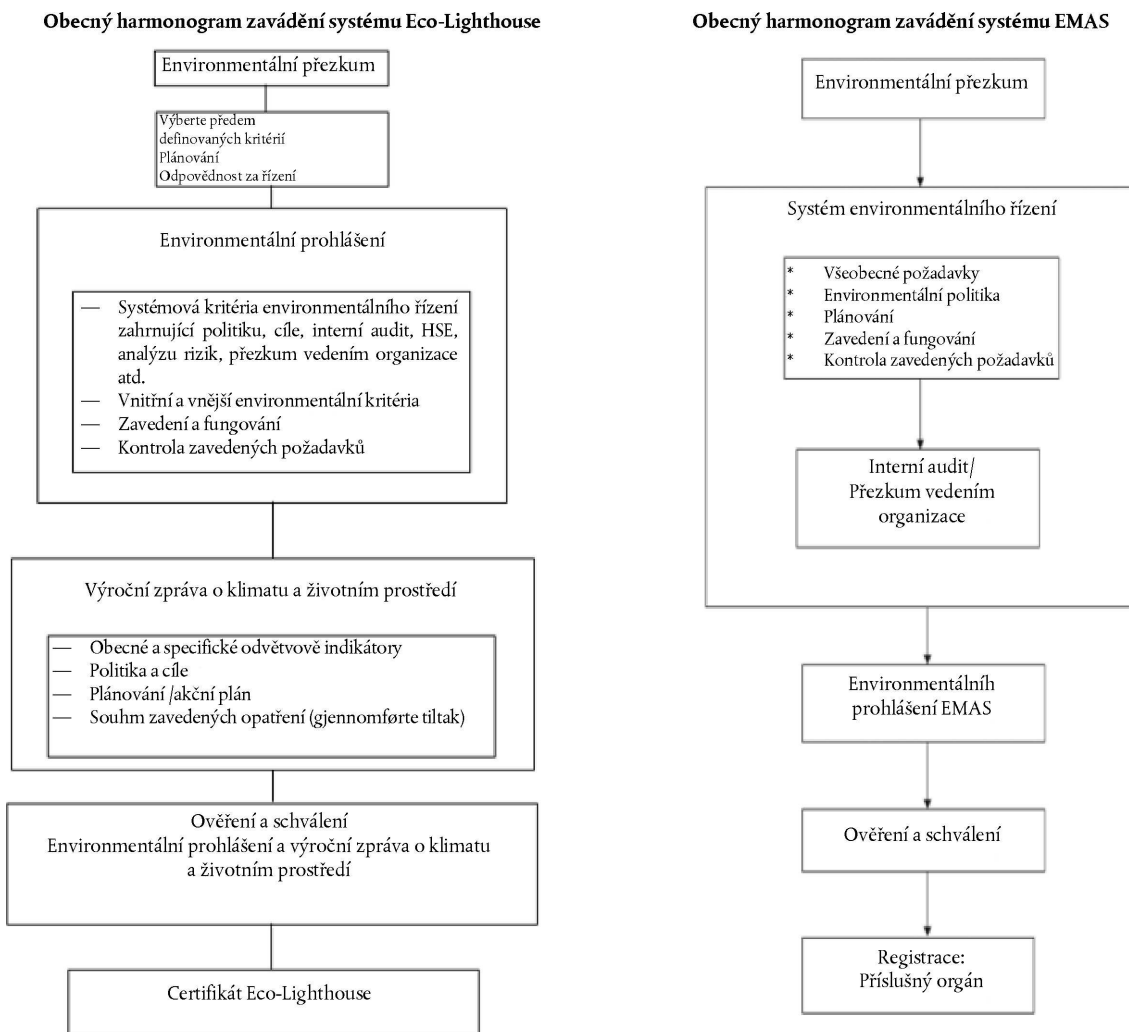
Upozorňujeme, že:

Více než 300 z celkového počtu přibližně 430 norských obcí jsou platícími členy systému certifikace Eco-Lighthouse. Členství zahrnuje umožnění certifikace v systému ELH místním podnikům, neboť na jeho základě je zajištěna dostupnost certifikátorů/ověřovatelů pro podniky v dané oblasti. Očekává se také, že obce budou usilovat o certifikaci svých vlastních podniků.

Ověřovatelé/certifikátoři, kteří se zapojují ve fázi certifikace, mohou být zaměstnanci obecních/oblastních správních orgánů nebo soukromých firem a jsou *školeni, schvalováni a sledováni* nadací Eco-Lighthouse Foundation. Je třeba uvést, že v systému Eco-Lighthouse představuje certifikační orgán obec, jelikož certifikátoři (s licencií ELH) zastupují obec, a nikoli správu systému Eco-Lighthouse.

Nadace Eco-Lighthouse Foundation je od května 2016 certifikována podle standardu ISO-9001:2015.

Obecný harmonogram zavádění systémů ELH a EMAS

ČÁST 1

Závazky a povinnosti nejvyššího vedení organizace

Odpovídající požadavek systému EMAS:

1. Zapojení a závazky nejvyššího vedení organizace. V systému EMAS definuje nejvyšší vedení organizace environmentální politiku dané organizace (1.1) a odpovídá za správné zavádění systému environmentálního řízení (1.2), včetně jmenování zástupce pro environmentální řízení (1.3). Právní základ: Čl. 2 odst. 1 a příloha II, body A2, A4
2. Vedení by mělo pravidelně přezkoumávat dosažený pokrok a řešit zjištěné problémy. Je nezbytné, aby se vedení pravidelně zapojovalo do setkání a iniciativ v rámci systému EMS. (Příloha II, A6)

Hodnocení odpovídajících požadavků systému ELH

1. Zapojení a závazky nejvyššího vedení organizace

1.1 Definice environmentální politiky dané organizace:

Kritéria GIC (Obecná odvětvová kritéria) 1945 ⁽¹⁾ vyžadují, aby organizace zavedly environmentální politiku. Rozhodnutí o účasti v tomto programu a závazek dodržovat jednotlivá kritéria navíc písemně schvaluje vedení.

⁽¹⁾ V kritériích je uvedeno, že: „podnik musí vytvořit environmentální politiku a stanovit cíle v oblasti zdraví, životního prostředí a bezpečnosti. Ty musí být zdokumentovány buď v systému environmentálního řízení, nebo v akčním plánu výroční zprávy o klimatu a životním prostředí v rámci systému Eco-Lighthouse“.

1.2 Odpovědnost za správné zavádění systému environmentálního řízení:

Podle GIC 6 musí vedení provádět každoroční přezkum systému HSE a postupů systému Eco-Lighthouse, aby zhodnotilo, zda fungují podle plánu.

Podpisem podmínek systému ELH a zápisů z každoročního přezkumu vedením organizace se nejvyšší vedení organizace stává odpovědným za správné zavádění systému řízení a za správnost výroční zprávy o klimatu a životním prostředí (Klima- og miljørapport).

1.3 Jmenování zástupce pro environmentální řízení:

Jeden člen personálu je jmenován environmentálním manažerem (Miljøfyrstørnansvarlig). Nejedná se nutně o úkol na plný úvazek, závisí to na velikosti organizace. Environmentální manažer může být při počáteční certifikaci proškolen poradcem, případně může být instruován předchozím manažerem. Ve větších organizacích se environmentální manažer někdy účastní kurzů poradců ELH (a na základě toho se stane interním poradcem (interkonsulent)). Jeho úkoly jsou specifikovány v požadavku 6 (Organizační struktura, školení a účast zaměstnanců).

2. Vedení pravidelně přezkoumává dosažený pokrok a řeší zjištěné problémy.

Činí tak prostřednictvím ročního přezkumu vedením organizace ⁽¹⁾ (ledelsens gjennomgang), který písemně schvaluje vedení (vedení podepisuje zápisy z výroční schůze týkající se přezkumu vedením organizace). Předkládá se zpráva o nedodržení požadavků (porušení právních předpisů a/nebo jakémukoli nedodržení kritérií ELH) a výroční zpráva (zprávy) o klimatu a životním prostředí. Tato poslední uvedená zpráva zahrnuje posouzení vlivu činnosti organizace na životní prostředí a environmentální cíle pro nadcházející rok. Mohou být předloženy zprávy o (opětovné) certifikaci, zejména v případě, že došlo k nedodržení požadavků.

Toto roční vyhodnocení tedy představuje kontrolu kvality (spokojenost zákazníků, organizace, zjištěná nedodržení požadavků), ale zabývá se rovněž dosahováním environmentálních cílů a akčním plánem a přezkoumává pokrok v otázkách, jako je například odpad, spotřeba energie a environmentální indikátory relevantní pro dané odvětví. Pokud dojde k nedodržení požadavků vztahujících se k systému ELH a/nebo vnějšímu prostředí, bude se tím toto hodnocení zabývat (tak, že je bude buď okamžitě řešit, případně – pokud to nebude možné – je začlenit do akčního plánu pro nadcházející rok).

Obecné odvětvové kritérium 1950 uvádí, že: „Podnik musí zavést postupy pro hlášení a řešení nedodržení požadavků“ ⁽²⁾. Vedení je tak odpovědné za environmentální politiku, cíle a úspěchy v rámci systému ELH prostřednictvím (minimálně) každoroční aktualizace a potvrzení závazku.

Kromě toho dodatečný systém HSE vyžadovaný norským právem ⁽³⁾ zajišťuje, aby byly splněny environmentální cíle uvedené v akčním plánu a v té části výroční zprávy o klimatu a životním prostředí, která se týká dosažených cílů, a aby byly dodržovány pokyny.

Závěr Komise

Člen nejvyššího vedení organizace podepíše podmínky a závazky systému ELH v počáteční fázi certifikačního procesu (prostřednictvím webového portálu). Obecná odvětvová kritéria 1945 vyžadují, aby organizace vytvořily environmentální politiku. Podrobné a opakované zapojování vedení (prostřednictvím kontrol) probíhá v různých okamžicích během celého roku i v průběhu ročního přezkumu vedením organizace. Organizace, které zavádějí systém ELH, musí rovněž jmenovat environmentálního manažera, který je podřízen nejvyššímu vedení organizace (nebo je součástí nejvyššího vedení organizace) a spolupracuje se zaměstnanci na záležitostech týkajících se systému ELH.

⁽¹⁾ Povinnost zachovávat vnitřní kontrolu: „Povinnost zavést a provozovat vnitřní kontrolu má „odpovědná osoba“ za podnik“. Tím se rozumí vedení nebo vlastník podniku. Přestože vnitřní kontrolu je nutno provádět na všech úrovních podniku, hlavní odpovědnost za zahájení provozu systému a za jeho údržbu nese nejvyšší vedení podniku. Tento oddíl však jednoznačně specifikuje, že vnitřní kontrola musí být zavedena a prováděna ve spolupráci se zaměstnanci, s výběrem pro pracovní prostředí, osobou (osobami) pověřenými bezpečností a/nebo zástupci zaměstnanců, pokud ve společnosti existují.

⁽²⁾ Právním základem upravujícím toto kritérium jsou předpisy týkající se systematických činností v oblasti ochrany zdraví, životního prostředí a bezpečnosti v podnicích (předpisy o vnitřní kontrole), oddíl 5.7.

⁽³⁾ Odkaz na právní předpisy: <http://www.arbeidstilsynet.no/hms/interkontroll/> a další odkazy: <http://www.hse.gov.uk/>.

Na základě těchto prvků Komise uznává, že ta část systému ELH, která se vztahuje k položce „**Závazky a povinnosti nejvyššího vedení organizace**“, splňuje odpovídající požadavky systému EMAS, a lze ji proto považovat za rovnocennou.

ČÁST 2

Zavedení environmentálního přezkumu (předběžná analýza):

Odpovídající požadavky systému EMAS

Před registrací provede organizace environmentální přezkum na základě čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy I nařízení, přílohy I a bodu A.3.1 přílohy II.

Tato předběžná analýza zahrnuje následující oblasti:

- 1) určení příslušných požadavků vyplývajících z právních předpisů týkajících se životního prostředí;
- 2) určení všech přímých a nepřímých environmentálních aspektů s významným dopadem na životní prostředí, v příslušných případech kvalifikovaných a kvantifikovaných, přičemž se vypracuje rejstřík těch aspektů, jež byly určeny jako významné;
- 3) popis kritérií pro hodnocení významu dopadu činnosti organizace na životní prostředí;
- 4) prozkoumání všech stávajících technik a postupů environmentálního řízení;
- 5) hodnocení zpětné vazby ze šetření předchozích událostí.

Tento přezkum ověřuje externí ověřovatel.

Hodnocení odpovídajících požadavků systému ELH

Obecné hodnocení: Poradce (kterého školí, schvaluje a sleduje ELH) provede předběžnou analýzu systému ELH nazvanou „environmentální prohlášení“ (Miljøkartlegging). Po provedení analýzy organizace tento poradce zvolí příslušná kritéria, která musí organizace splnit, aby získala certifikaci ELH. Na základě této analýzy je vytvořeno on-line environmentální prohlášení (Miljøkartlegging) jako seznam kritérií, která mají být splněna a která směřují organizaci k určení oblasti, v níž by mělo být dosaženo pokroku. Dalším krokem je interaktivní postup, který se nalézá na webovém portálu ELH (Miljøfyrtårnportalen) a který umožňuje organizaci zaznamenávat pokrok a sledovat úplný seznam platných kritérií, která je nutno splnit.

ELH poskytuje obecná odpovědná kritéria platná pro všechna odvětví, a dále specifická kritéria předem stanovená pro konkrétní odvětví, která se týkají 14 různých průmyslových odvětví ⁽¹⁾.

1) Určení příslušných požadavků vyplývajících z právních předpisů týkajících se životního prostředí

Obecná odpovědná kritéria zahrnují rovněž kontrolu dodržování požadavků vyplývajících z právních předpisů. Tato kontrola probíhá v souladu s GIC 1944: *Podnik musí zajistit přístup ⁽²⁾ k aktualizovanému přehledu příslušných zákonů a předpisů týkajících se zdraví, životního prostředí a bezpečnosti*. Tento přístup a seznam zprostředkovává webová stránka norské vlády Regelhjelp, ⁽³⁾ kde podnik zadá svůj jedinečný kód organizace a vygeneruje se seznam platných požadavků vyplývajících z právních předpisů, které se týkají daného podniku, včetně těch, které se vztahují k životnímu prostředí. V oddíle obecných a specifických kritérií jsou veškerá kritéria odvozená od zákonů a nařízení zřetelně označena symbolem §, aby se výslovně vyjádřilo, že cílem daného kritéria je zajistit dodržování požadavků vyplývajících z právních předpisů.

2) Určení všech přímých a nepřímých environmentálních aspektů s významným dopadem na životní prostředí, v příslušných případech kvalifikovaných a kvantifikovaných, přičemž se vypracuje rejstřík těch aspektů, jež byly určeny jako významné

Prostřednictvím procesu tvorby odpovědných kritérií jsou identifikovány a uvedeny environmentální aspekty, které jsou ústředním prvkem odvětví, na něž se vztahují specifická kritéria ELH. Tato předem stanovená kritéria jsou vytvářena ve spolupráci s příslušnými odpovědnými organizacemi, zájmovými skupinami, vládou, vědci/výzkumnými pracovníky a hlavními zákazníky. Interaktivní vytváření předem definovaného souboru kritérií má organizacím pomáhat a vést je k tomu, aby snadno vytvořily jasné srovnávací kritérium. Tento proces jednoznačně představuje jeden z hlavních rozdílů mezi metodami systémů EMAS a ELH. Zatímco první z nich se zaměřuje na identifikaci environmentálních aspektů na úrovni organizace, druhý je identifikuje na úrovni odvětví.

⁽¹⁾ <http://eco-lighthouse.org/statistikk/>

⁽²⁾ Certifikátorovi a organizaci obecně.

⁽³⁾ www.regelhjelp.no

Z 31 obecných odvětvových kritérií představuje 35 % systémová kritéria, 4 % se týká pracovního prostředí a 52 % se podle tvrzení ELH týká vnějšího prostředí ⁽¹⁾. Ze specifických odvětvových kritérií připadá podle tvrzení ELH 10 % na systémová kritéria, 20 % se týká pracovního prostředí a 70 % se podle ELH týká vnějšího prostředí ⁽²⁾. Bližší pohled na kritéria s nejvíce certifikáty (která jsou následně nejčastěji revidována a aktualizována), jako jsou například hotely nebo maloobchodní prodejny potravin ⁽³⁾, potvrzuje, že tato kritéria zahrnují řadu důležitých klíčových environmentálních aspektů.

Obecná odvětvová kritéria (GIC) rovněž zahrnují kritérium 1963 „Další environmentální aspekty“, které stanoví povinnost podniku hodnotit a řešit veškeré relevantní environmentální aspekty, které nespádají do obecných a specifických odvětvových kritérií: „Podnik musí identifikovat další významné environmentální aspekty podniku a zvážit veškerá nezbytná opatření a/nebo začlenění do výroční zprávy o klimatu a životním prostředí a/nebo sledování prostřednictvím akčního plánu.“ ELH však neupřesňuje, jak by měla být tato kritéria uplatňována, např. jaký typ aspektů by měl být zohledňován (zda přímé, či nepřímé), a jak by měl být posuzován význam jejich dopadu ⁽⁴⁾. Navíc není zřejmé, jak lze posoudit splnění tohoto kritéria, mimo jiné na jakém základě může certifikátor ELH zajistit, že byly identifikovány všechny významné environmentální aspekty ⁽⁵⁾.

Uvedená kritéria jsou kontrolována během ověřování/certifikace a před ⁽⁶⁾ udělením certifikace musí být všechna splněna. Každé tři roky jsou tato kritéria znovu ověřována/znovu certifikována za účelem opětovné certifikace.

3) Popis kritérií pro hodnocení významu dopadu činnosti organizace na životní prostředí

Hodnocení dopadu činnosti organizace na životní prostředí se provádí na základě procesu vytváření odvětvových kritérií. Toto hodnocení proto neprovádí organizace, ale je posuzováno na úrovni odvětví příslušnými stranami zúčastněnými v daném odvětví. Příloha I (3) systému EMAS zahrnuje specifické pokyny a kritéria pro posouzení významu dopadů na životní prostředí na úrovni organizace. Tyto pokyny neposkytuje systém ELH, pokud je toto hodnocení prováděno odbornými poradenskými skupinami na úrovni odvětví.

4) a 5) Stávající techniky a postupy řízení a hodnocení zpětné vazby ze šetření předchozích událostí.

Stávající techniky a postupy řízení jsou zkoumány a vyhodnocovány na základě odvětvových kritérií. Před vydáním certifikace je vypracována první výroční zpráva o klimatu a životním prostředí a je přiložena k environmentálnímu prohlášení. Tato zpráva zahrnuje pozitivní i negativní body environmentálního řízení v rámci organizace. Výslovně zohledňuje „Vyvinuté iniciativy“ (Gjennomførte tiltak) k nápravě situací, které nebyly/nejsou ideální. Na základě těchto informací je vypracován akční plán (Handlingsplan med mål).

Závěr Komise

Předběžná analýza systému ELH se opírá o soubor kritérií založených na environmentálních aspektech zjištěných na odvětvové úrovni. Významnou část potenciálních environmentálních aspektů organizace může systém ELH náležitě zohlednit při stanovování odvětvových kritérií. Organizace se pak bude těmito aspekty zabývat při posuzování dodržení definovaných kritérií při přípravě na certifikaci

Systém EMAS vyžaduje individualizovanou analýzu konkrétních přímých a nepřímých environmentálních aspektů organizace a vyžaduje, aby organizace stanovila kritéria pro určení významu dopadů souvisejících s identifikovanými aspekty v konkrétním kontextu dané organizace. Cílem tohoto přístupu založeného na organizaci je identifikovat aspekty, které jsou významné v konkrétním kontextu dané organizace, a nikoli z hlediska sektoru jako celku. Tato individualizace přístupu je jedním z klíčových rozdílů mezi oběma systémy.

⁽¹⁾ <http://www.miljofyrtn.no/dokumenter/bransjekrav/844-general-industry-criteria/file> a <http://www.miljofyrtn.no/dokumenter/bransjekrav/866-guidance-to-the-general-industry-criteria/file>

⁽²⁾ Statistiky ELH týkající se hotelů: <http://miljofyrtn.no/dokumenter/bransjekrav/864-industry-criteria-hotel/file> a maloobchodního prodeje potravin: <http://miljofyrtn.no/dokumenter/bransjekrav/863-industry-criteria-retail-grocery-store/file>

⁽³⁾ <http://eco-lighthouse.org/statistikk/>

⁽⁴⁾ Pokyny systému Eco-lighthouse ohledně obecných odvětvových kritérií 4. května 2017 – kritéria 1963: „V případě, že bude podnik považovat za nutné provést další opatření, postačí samostatné posouzení dalších environmentálních aspektů. Podnik si může svobodně zvolit, kterou metodu hodlá při řešení těchto environmentálních aspektů použít, ta však může být provázána s analýzou rizik vnějšího prostředí.“

⁽⁵⁾ Certifikátoři ELH jsou školeni k posuzování splnění faktických kritérií, avšak nikoli k provádění konkrétního posouzení jednotlivých environmentálních aspektů.

⁽⁶⁾ Viz rovněž požadavek 4: Dodržování právních předpisů.

Existenci obecného kritéria ELH 1963, které vyžaduje rovněž posouzení relevantních „jiných environmentálních aspektů“, lze využít k rozšíření rozsahu analýzy a dosažení specifitějšího přezkumu. Systém ELH prostřednictvím pokynů k tomuto kritériu doporučuje tento přístup uplatnit ve vztahu k analýze rizik. Neurčuje však, jak by měl být posuzován význam těchto dalších aspektů.

Ačkoli jsou oba přístupy cenné a mají své výhody i nevýhody, uplatňované metodiky se významně liší. Obě sledují podobný cíl – tj. identifikaci významných environmentálních aspektů – avšak za použití odlišných metod. Systém ELH se zaměřuje na identifikaci environmentálních aspektů na odvětvové úrovni, zatímco cílem systému EMAS je identifikace významných aspektů specifických pro danou organizaci. Z tohoto důvodu nelze oba tyto přístupy považovat za rovnocenné ⁽¹⁾.

Na základě těchto prvků se Komise domnívá, že ta část systému ELH, která se vztahuje k položce „**Zavedení environmentálního přezkumu**“ částečně splňuje odpovídající požadavky systému EMAS.

Potenciální opatření na odstranění rozdílů oproti systému EMAS

Přestože tuto část systému ELH nelze považovat za rovnocennou, z analýzy vyplývá významná shoda s řadou odpovídajících požadavků systému EMAS. Pro dosažení souladu se všemi odpovídajícími požadavky by měly být zavedeny následující další prvky:

- přechod od přístupu zahrnujícího analýzu rizik k přístupu a metodě založeným na příloze I nařízení o systému EMAS s cílem identifikovat rovněž významné environmentální aspekty, na které se nevztahují odvětvová kritéria,
- z tohoto pohledu by měla být uplatněna kritéria GIC 1963 na základě ustanovení týkajícího se environmentálního přezkumu systému EMAS.
- certifikátor systému ELH se s použitím vhodné metody ujistí, že byly identifikovány a řešeny všechny další environmentální aspekty, indikátory a požadavky právních předpisů.

ČÁST 3

Zavádění environmentální politiky

Odpovídající požadavek systému EMAS

Nejvyšší vedení organizace definuje environmentální politiku dané organizace. Tato politika zahrnuje různé prvky uvedené v příloze II nařízení o systému EMAS. (Ustanovení čl. 4 odst. 1 písm. b) a přílohy II A2)

Hodnocení odpovídajících požadavků systému ELH

Systém ELH zahrnuje formální požadavek na stanovení cílů podle kritéria 1945 („Podnik musí zavést environmentální politiku ⁽²⁾ a cíle v oblasti ochrany zdraví, životního prostředí a bezpečnosti. Ty musí být zdokumentovány buď v systému environmentálního řízení, nebo v akčním plánu pro výroční zprávu o klimatu a životním prostředí systému Eco-Lighthouse“). Environmentální politika a konkrétní environmentální cíle jsou řešeny nejprve na základě stanovení kritérií před certifikací a jsou uvedeny v environmentálním prohlášení (Miljøkartlegging). Ve druhé fázi se prověřuje vliv činnosti organizace na životní prostředí v porovnání s vybranými indikátory ve výroční zprávě o klimatu a životním prostředí, která zahrnuje rovněž akční plán pro neustálé zlepšování.

Závěr Komise

Nově přepracované kritérium 1945 ukládá podniku povinnost definovat environmentální politiku. Tuto environmentální politiku doplňuje a pomáhá provádět kombinace environmentálního prohlášení, které stanoví kritéria, a výroční zprávy o klimatu a životním prostředí, která zahrnuje kontrolu indikátorů a stanovení cílů.

Snaha získat certifikaci prostřednictvím systému Eco-Lighthouse a podpis podmínek a závazků systému ELH svědčí o záměru posílit řízení environmentálních aspektů a průběžně zlepšovat vliv činnosti organizace na životní prostředí. Výroční zpráva o klimatu a životním prostředí je prostřednictvím svého „akčního plánu“ impulsem pro neustálé zlepšování.

⁽¹⁾ Zdůraznění těchto metodických rozdílů je důležité obzvláště z hlediska článku 4 nařízení. Nahrazení environmentálního přezkumu dle systému EMAS environmentálním prohlášením dle systému ELH by v kontextu provádění systému EMAS nefungovalo.

⁽²⁾ v souladu s body A 2 přílohy II nařízení o systému EMAS.

Výroční zpráva o klimatu a životním prostředí podléhá ratifikaci při ročním přezkumu vedením organizace.

Na základě těchto prvků Komise uznává, že ta část systému ELH, která se vztahuje k položce „**Zavádění environmentální politiky**“, splňuje odpovídající požadavky systému EMAS, a lze ji proto považovat za rovnocennou.

ČÁST 4

Zajištění souladu s právními předpisy;

Odpovídající požadavek systému EMAS

Systém EMAS vyžaduje, aby organizace:

1. identifikovaly svou právní povinnost týkající se životního prostředí;
2. zajistily soulad s těmito požadavky;
3. stanovily přiměřené postupy vedoucí k průběžnému plnění těchto požadavků;
4. poskytly materiál a doklady svědčící o tomto souladu.

(Ustanovení čl. 4 odst. 1 písm. b) a odst. 4, příloha II A3.2, B2, A5.2)

Hodnocení odpovídajících požadavků systému ELH

1. Před certifikací v systému ELH vytvoří poradce seznam kritérií. Podnik má podle obecného odvětvového kritéria 1944 ⁽¹⁾ povinnost zajistit, aby měl certifikátor/ověřovatel (a kromě toho rovněž celá společnost) přístup k aktualizovanému přehledu příslušných zákonů a předpisů týkajících se daného podniku.

Dodržování této povinnosti usnadňuje norská vládní webová stránka *Regelhjelp* ⁽²⁾, na níž podnik získá na základě svého jedinečného čísla organizace seznam příslušných právních předpisů. Pravidla a předpisy, které jsou pro dané odvětví nejdůležitější, tvoří součást obecných a specifických odvětvových kritérií (označených znakem §), jejichž dodržování je pro certifikaci a opětovnou certifikaci nezbytné. Roční aktualizace tohoto přehledu je zajištěna prostřednictvím ročního přezkumu vedením organizace (prostřednictvím ročního přezkumu HSE).

Tento seznam kritérií obsahuje rovněž kritéria týkající se specifických právních povinností, které musí organizace dodržovat.

Příklady:

- Obecné právní kritérium 42: „nebezpečný odpad (a ...) musí být bezpečně skladovány a dodávány do zařízení (...) v souladu s „předpisy týkajícími se recyklace odpadu“.
 - Specifické právní kritérium 311: „Vzorky odpadní vody budou odebírány a analyzovány v souladu s místními předpisy a s předpisem o znečištění 15 A-3 a 4“. (příklad)
2. Podnik potvrzuje splnění těchto kritérií prostřednictvím sebehodnocení před certifikací. Tato kritéria jsou poté znovu kontrolována nezávislým externím ověřovatelem/certifikátorem v průběhu certifikace. Před vydáním certifikátu ELH nadace ELH opět zkontroluje práci, kterou provedl poradce, podnik a certifikátor/ověřovatel, a schválí ji. Tato kontrola se znovu opakuje při opětovné certifikaci, která se provádí jednou za tři roky. Před provedením certifikace musí být splněna všechna kritéria včetně obecných a specifických kritérií, která jsou z norských právních předpisů přímo začleněna do kritérií systému ELH (a označena symbolem „§“). Nedodržením zákonného požadavku, který není kritériem ELH, se zabývá obecné odvětvové kritérium 1950, které ukládá podnikům povinnost zavést postupy pro hlášení a řešení takového nedodržení požadavku. Na základě tohoto kritéria může být podnik certifikován, pokud prokáže, že má zaveden systém pro řešení nedodržení požadavků. Certifikátor/ověřovatel kontroluje dodržování kritérií ELH a ověřuje, zda má podnik zaveden postup nápravy při nedodržení obecných právních předpisů.

Systém ELH na rozdíl od systému EMAS nevyžaduje, aby organizace poskytovaly certifikátorovi důkazy o úplném splnění právních předpisů v oblasti životního prostředí ⁽³⁾ nad rámec specifických (právních) kritérií.

⁽¹⁾ GIC 1944: Podnik musí zajistit přístup k aktualizovanému přehledu příslušných zákonů a předpisů týkajících se zdraví, životního prostředí a bezpečnosti.

⁽²⁾ <http://www.regelhjelp.no/> a <http://www.miljofyrtarn.no/dette-er-milj%C3%B8fyrt%C3%A5rn/bransjekriterier>

⁽³⁾ Nařízení o systému EMAS, příloha II, B2 (2).

3. Jednou za tři roky je nutno provést opětovnou certifikaci, kdy jsou znovu zkontrolována všechna kritéria včetně kritéria (GIC 1950), které se týká nedodržení požadavků. Při nedodržení těchto kritérií nelze opětovnou certifikaci vydat.

Důkazy o dodržení právních předpisů posuzuje certifikátor při posuzování pro účely (opětovné) certifikace, avšak z tohoto důvodu je zde omezení na kompetence certifikátora (viz požadavek na akreditaci). Právní kritéria jsou však formulována tak, aby byl proškolený certifikátor/ověřovatel schopen posoudit dodržení předpisů a dokumentovat stav tohoto dodržení. Certifikátor/ověřovatel rovněž zkontroluje, zda má podnik k dispozici aktualizovaný přehled dostupných zákonů a předpisů, a zda existuje systém pro řešení nedodržení požadavků.

Dodržování právních předpisů je navíc zajištěno rovněž na základě každoročního interního auditu HSE, který je součástí ročního přezkumu vedením organizace. Audit HSE se zabývá jakoukoli formou nedodržení požadavků vyplývajících z právních předpisů.

Portál ELH zpřístupňuje pokyny a modely řešení postupů při nedodržení požadavků (GIC 1950).

4. V souladu s vysvětlením uvedeným v bodě 2 tohoto oddílu bude poskytnutá dokumentace omezena na konkrétní požadavky vyplývající z právních předpisů, na něž se vztahují kritéria ELH, a nebude zahrnovat veškeré použitelné právní předpisy týkající se životního prostředí. Dokumentace bude poskytnuta a uložena prostřednictvím digitálního rozhraní systému ELH.

Závěr Komise

Podobně jako u postupu stanoveného pro environmentální prohlášení (předběžná analýza) se systém ELH spoléhá při posuzování dodržování právních předpisů organizací na systém založený na kritériích. Má se za to, že takový systém společně s vládni webovou stránkou *Regelhjelp* ⁽¹⁾ poskytuje dobrý přehled o právních požadavcích, které by měly být splněny dle požadavků systému EMAS.

Dodržování všech kritérií ELH včetně právních kritérií ověří před certifikací nejprve samotný subjekt a při certifikaci je pak zkontroluje ověřovatel/certifikátor. Pokud je zjištěno nedodržení byť i jen jediného kritéria uvedeného na seznamu, není možné vystavit osvědčení.

Důkazy o splnění (zákonných) kritérií ELH jsou zpřístupněny prostřednictvím tohoto systému. Systém ELH rovněž požaduje, aby měla organizace zaveden postup pro hlášení a řešení zbývajících případů nedodržení ⁽²⁾ právních předpisů. Dodržování nejdůležitějších zákonů a předpisů souvisejících se zdravotními, environmentálními a bezpečnostními aktivitami je každoročně kontrolováno na základě kontrolního seznamu HSE, který je potvrzen a podepisován generálním ředitelem a podléhá přezkumu vedením organizace. Pokyny ke kritériu GIC 1944 výslovně uvádějí, že je vyžadováno dodržování požadavků vyplývajících z právních předpisů, a nikoli pouze jejich přehled.

Na rozdíl od systému EMAS však systém ELH neobsahuje kritérium, které by od organizace vyžadovalo dodržování všech právních požadavků týkajících se životního prostředí. Systém ELH namísto toho klade důraz na nejdůležitější právní předpisy v oblasti životního prostředí prostřednictvím příslušných odvětvových kritérií a přeformulovává nejdůležitější právní předpisy tak, aby byly pro podnik a pro certifikátora plně srozumitelné.

Navíc v případě nesplnění právních požadavků, na které se nevztahují právní kritéria systému ELH, může být certifikace udělena za předpokladu, že jsou zavedeny postupy pro hlášení a řešení nedodržení požadavků podle nařízení o HSE ⁽³⁾.

Další zřetelná odlišnost spočívá ve způsobilosti ověřovatele. Ověřovatelé v rámci systému EMAS musí být schopni zjistit, zda nedošlo k opominutí některých právních předpisů, a proto musí být v tomto ohledu formálně kvalifikováni. Naproti tomu ověřovatelé ELH jsou proškoleni spíše všeobecně. Systém ELH tuto skutečnost předjímá tím, že formuluje (právní) kritéria jasným a srozumitelným způsobem, ale způsobilost ověřovatele identifikovat porušení právních předpisů, které překračuje rámec předem stanovených právních kritérií, lze zpochybnit.

A konečně lze v porovnání se systémem EMAS nalézt rozdíl také v četnosti tohoto externího ověřování. Podle systému ELH je nutno provádět opětovnou certifikaci v plném rozsahu každé tři roky. V daném termínu jsou znovu ověřována všechna kritéria včetně kritérií vyplývajících z požadavků právních předpisů. Podle systému EMAS je kontrola vlivu činnosti organizace ve vztahu k dodržování právních ustanovení rovněž součástí ročního schvalování environmentálního prohlášení ověřovatelem systému EMAS. Je však nutno poznamenat, že na 98 % podniků certifikovaných podle systému ELH by se v případě, že by byly certifikovány podle systému EMAS, vztahovala výjimka pro malé organizace podle článku 7, čímž by se četnost každoročního auditu (každé dva roky) a opětovné certifikace (každé čtyři roky) přiblížila systému ELH.

⁽¹⁾ <http://www.regelhjelp.no/>

⁽²⁾ GIC 1950 „Podnik musí zavést postupy pro hlášení a řešení nedodržení požadavků“.

⁽³⁾ <http://eco-lighthouse.org/statistik/> pokyny k těmto kritériím jsou uvedeny na konci tohoto dokumentu

Na základě těchto prvků se Komise domnívá, že ta část systému ELH, která se vztahuje k položce „**Zajištění dodržování právních předpisů**“, částečně splňuje odpovídající požadavky systému EMAS.

Potenciální opatření na odstranění rozdílů oproti systému EMAS

Přestože tuto část systému ELH nelze považovat za rovnocennou, z analýzy vyplývá významná shoda s řadou odpovídajících požadavků systému EMAS. Pro dosažení souladu se všemi odpovídajícími požadavky by měly být zavedeny následující další prvky:

- Přizpůsobit text kritéria GIC 1944 tak, aby uváděl, že organizace musí před certifikací zajistit identifikaci a dodržování všech požadavků vyplývajících z právních předpisů týkajících se životního prostředí.
- Požadovat, aby podnik předložil důkaz o splnění příslušných právních požadavků na ochranu životního prostředí, bude-li o to požádán.
- Zajistit ověření dodržování právních předpisů akreditovaným nebo licencovaným externím auditorem každoročně pro velké organizace a každé dva roky pro malé a střední podniky.

ČÁST 5

Cíle a environmentální program stanovené pro zajištění neustálého zlepšování

Odpovídající požadavek systému EMAS

1. V rámci organizace musí být definovány cíle vedoucí k zajištění neustálého zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí (článek 1, příloha II, B3, B4(3)).
2. Pro dosažení těchto cílů bude vytvořen a prováděn environmentální akční program. (čl. 18 odst. 7, příloha II, A2, A3 (3)).

Hodnocení odpovídajících požadavků systému ELH

Postupy systému ELH vyžadují, aby bylo před certifikací organizace vypracováno podrobné environmentální prohlášení (Miljøkartlegging, kontrolní seznam příslušných obecných a specifických kritérií používaných pro certifikaci) a aby byl vypracován návrh první výroční zprávy o klimatu a životním prostředí, který bude zahrnovat environmentální cíle a opatření plánované na příští rok, jakož i současný vliv činnosti organizace na životní prostředí.

Každý následující rok (do 1. dubna) je prostřednictvím webového portálu ELH předkládána **výroční zpráva o klimatu a životním prostředí**. Vliv činnosti organizace na životní prostředí se porovnává s předchozím rokem. Tato zpráva shrnuje uskutečněné iniciativy, jakož i cíle a záměry, kterých bylo dosaženo, a je předložen akční plán na nadcházející rok. Výroční zprávu (zprávy) o klimatu a životním prostředí kontroluje certifikátor/ověřovatel při první certifikaci a při každé opětovné certifikaci, která je prováděna jednou za tři roky. Je každoročně kontrolována při ročním přezkumu vedením organizace.

Výroční zpráva o klimatu a životním prostředí je vytvořena na webovém portálu ELH na základě souboru univerzálních indikátorů a indikátorů odpovídajících specifickým odvětvovým kritériím. Environmentální cíle a akční plán ve zprávě o klimatu a životním prostředí dokumentují neustálé zlepšování. Tento postup je uveden v pokynech k obecnému odvětvovému kritériu (GIC) 7 ⁽¹⁾, v souvisejících pokynech a na webovém portálu ELH.

Navíc kritérium GIC 1963 (Další environmentální aspekty) uvádí, že: „Podnik musí identifikovat další významné environmentální aspekty podniku a zvážit veškeré nezbytné kroky a/nebo začlenění do výroční zprávy o klimatu a životním prostředí a/nebo sledování prostřednictvím akčního plánu.“ Akční plán tak může zahrnovat jakékoli aspekty specifické pro daný podnik, na něž se nevztahují obecná nebo specifická kritéria.

Podnikům, které chtějí svou zprávu o klimatu a životním prostředí dále rozšířit, nabízí systém ELH službu nazvanou „specifické podnikové indikátory“, (virksomhetsspesifikke sjekkpunkter), ve které jsou do zprávy přidány otázky a indikátory definované na míru přímo samotným podnikem.

⁽¹⁾ <http://eco-lighthouse.org/statistikk/> pokyny k těmto kritériím jsou uvedeny na konci tohoto dokumentu.

Závěr Komise

V době certifikace je stanoven počáteční program environmentálního řízení, který obsahuje kritéria a cíle hodnocení. Každoročně je prováděno hodnocení vlivu činnosti organizace na životní prostředí, dosaženého pokroku a environmentálních cílů prostřednictvím výroční zprávy o klimatu a životním prostředí vytvořené na webovém portálu ELH.

Tento environmentální program je aktualizován a znovu hodnocen na základě obnoveného environmentálního prohlášení každé tři roky v době opětovné certifikace.

Přestože se tyto procesy zaměřují na aspekty, na něž se vztahuje soubor kritérií při zavádění systému environmentálního řízení (včetně dalších aspektů, na které se vztahuje GIC 1963 ⁽¹⁾), mají schopnost zajistit neustálé zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí ve vztahu k těmto aspektům.

Na základě těchto prvků Komise uznává, že ta část systému ELH, která se vztahuje k položce „**Cíle a environmentální program zavedené pro zajištění neustálého zlepšování**“ splňuje odpovídající požadavky systému EMAS, a lze ji proto považovat za rovnocennou.

ČÁST 6

Organizační struktura (úkoly a odpovědnost), školení a zapojení zaměstnanců

Odpovídající požadavek systému EMAS

1. Vedení zajistí dostupnost zdrojů (včetně lidských zdrojů) potřebných pro zajištění dobrého fungování systému. Úkoly a odpovědnost by měly být definovány, zdokumentovány a sdělovány (příloha II, A.4.1).
2. Nejvyšší vedení organizace jmenuje konkrétní(ho) zástupce vedení, který má definované role, odpovědnost a pravomoc zajišťovat správné provádění a udržování systému environmentálního řízení a podávat zprávy nejvyššímu vedení organizace ohledně výkonnosti tohoto systému (příloha II, A.4.1).
3. Zaměstnancům by mělo být poskytováno školení s cílem uspokojit potřeby systému EMS (čl. 1, příloha II, A.4.2).
4. Zaměstnanci by se měli aktivně podílet na zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí. (článek 1, příloha II, A.4.2 a B4).

1. Závazek vedení týkající se řádného zavádění systému a poskytování potřebných zdrojů:

Podle GIC 1946: „Podnik musí vypracovat organizační schéma nebo podobný přehled klíčových rolí v organizaci, jako je například kontaktní místo Eco-Lighthouse, bezpečnostní zástupce, předseda výboru pro pracovní prostředí, manažer HSE, vedoucí oddělení veřejných zakázek a pracovník odpovědný za požární bezpečnost.“

Podle norských právních předpisů nejvyšší vedení organizace odpovídá za vedení podniku včetně řízení HSE, a tudíž implicitně i za zavádění systémů environmentálního řízení. Pokud nejsou poskytnuty potřebné zdroje, v následujících zprávách o HSE a ve výročních zprávách o klimatu a životním prostředí se automaticky objeví nedostatky. Tyto nedostatky budou následně zohledněny při ročním přezkumu vedením organizace. Mohly by rovněž představovat překážku následující opětovné certifikace.

2. Konkrétní zástupci pro systém environmentálního řízení:

Jeden člen personálu je jmenován environmentálním manažerem (Miljöfyrtårnansvarlig). Nejedná se nutně o úkol na plný úvazek, závisí to na velikosti organizace. Environmentální manažer může být proškolen poradcem při počáteční certifikaci, případně může být instruován předchozím manažerem. Jeho úkoly jsou:

- mluvčí poradce (na začátku procesu),
- mluvčí certifikátora/ověřovatele při počáteční certifikaci a při opětovné certifikaci,
- zajistit soulad s odvětvovými kritérii,

⁽¹⁾ GIC 1933: „Podnik musí identifikovat další významné environmentální aspekty podniku a zvážit veškeré nezbytné kroky a/nebo začlenění do výroční zprávy o klimatu a životním prostředí a/nebo sledování prostřednictvím akčního plánu.“

- školit a motivovat spolupracovníky,
- vypracovávat a předkládat výroční zprávu o klimatu a životním prostředí na webovém portálu ELH,
- projednávat tuto zprávu s vedením při „ročním přezkumu vedením organizace“ (ledelsens gjennomgang), jakož i se zaměstnanci na schůzích zaměstnanců, rozšiřovat výroční zprávu v organizaci prostřednictvím intranetu nebo jiných interních komunikačních kanálů,
- informovat spoluzaměstnance zejména o celkové environmentální politice dané organizace a o záměrech a cílech pro nadcházející rok, které jsou uvedeny ve výroční zprávě o klimatu a životním prostředí,
- přispívat k trvalému zlepšování.

Systém ELH zavedl školení na bázi internetu zaměřené na proškolení environmentálního manažera (Miljøfyrtårnansvarlig) o tom, jak vypracovat výroční zprávu o klimatu a životním prostředí a zejména o tom, jak získat opětovnou certifikaci.

Systém ELH specifikoval pokyn pro environmentálního manažera dle požadavků obecného odvětvového kritéria 1947: „Podnik musí vypracovat písemné pokyny pro zaměstnance odpovědného za zavádění systému Eco-Lighthouse. Environmentální manažer by měl zaměstnance organizace zapojovat, motivovat a zahrnovat do činností organizace. Systém ELH považuje aktivní zapojení zaměstnanců za základní kámen systému ELH.“

Ve větších organizacích může být zapojen i další personál prostřednictvím skupiny environmentálního řízení ⁽¹⁾ (Miljøgruppe – EMG). Skupina EMG může být integrována do skupiny pro ochranu zdraví, životního prostředí a bezpečnosti (HSE), která je právně závazná pro organizace s více než 50 zaměstnanci.

3. Odborná příprava:

Společnosti a organizace jsou vázány obecným odvětvovým kritériem (GIC) 1951: „Podnik musí mít zavedeny postupy pro školení zaměstnanců v oblasti základů HSE a pro jejich informování o změnách. Školení musí obsahovat řádné postupy týkající se externího prostředí.“

Jeho účelem je zajistit, aby zaměstnanci měli dostatečné znalosti a dovednosti, které jim umožní vykonávat práci řádně a v souladu s předpisy HSE. Rozsah školení zaměstnanců bude záviset na rizicích spojených s činnostmi podniku. Hlavní filozofie systému ELH spočívá v tom, že organizace zná nejlépe sama sebe a schopnosti/potřeby svých zaměstnanců, a proto může sama nejlépe posoudit, které školení potřebuje. Toto kritérium se ověřuje ústně (certifikátor/ověřovatel) dotazem na to, jaké postupy podnik používá pro školení svých zaměstnanců a nových pracovníků v oblasti HSE.

Klíčovou otázkou představuje to, zda jsou tato školení orientována na zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí, nebo zda jsou zaměřena pouze na procedurální záležitosti systému ELH a na řízení rizik v oblasti HSE. Kontrolní seznam HSE používaný v rámci systému ELH pro posouzení, zda jsou zaměstnanci seznámeni s pracovními postupy ELH, potvrzuje, že rozsah školení přesahuje tyto postupy a řeší klíčové oblasti životního prostředí, jako je například odpadové hospodářství, energetická účinnost nebo nakládání s nebezpečnými látkami.

4. Zapojení zaměstnanců:

Pro splnění požadavků systému EMAS je třeba zapojit zaměstnance do procesu neustálého zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí.

Je nezbytné ustavit v rámci organizace environmentální skupinu a zajistit aktivní zapojení zaměstnanců do činností v oblasti ochrany životního prostředí ⁽²⁾. Zaměstnanci jsou informováni o obsahu zprávy o klimatu a životním prostředí a musí být rovněž konkrétně zapojeni do procesů, které přispívají ke zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí, jako je například třídění odpadu. Různá kritéria (1953, 1962, 36) podporují neustálé zlepšování prostřednictvím využívání „myšlenkové banky“. Tyto myšlenkové banky zajišťované nadací Eco-Lighthouse obsahují různá opatření ke zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí v oblastech, jako je například doprava, odpady nebo energie, ve spolupráci se zaměstnanci organizace.

⁽¹⁾ Je nutno mít na paměti, že skupina HSE (Arbeidsmiljøutvalg) a skupina ELH (Miljøgruppe) nejsou totožnými subjekty. Skupina HSE je ze zákona povinná, pokud má podnik více než 50 zaměstnanců. Existence skupiny ELH není povinná, ale ELH ji doporučuje v organizacích, které mají více než určitý počet zaměstnanců. Může se jednat o jednu a tutéž skupinu s cílem zajistit efektivní organizaci a integraci ELH do stávajících struktur vedení.

⁽²⁾ Příručka pro certifikaci v rámci systému Eco-Lighthouse 2016 – 3.2.4 Vytvoření a jmenování environmentální skupiny/projektové skupiny.

Závěr Komise

Vedení je ze zákona povinno plánovat lidské zdroje nezbytné pro správné fungování postupů HSE a podle pravidel systému ELH musí rovněž jmenovat zástupce systému ELH obdobně, jako je tomu u systému EMAS. Odpovědným osobám musí být tedy poskytnuty zdroje nezbytné k tomu, aby mohly řádně fungovat.

Od organizací se rovněž žádá, aby své zaměstnance vyškolily v oblasti odborností HSE, které zahrnují zlepšení vlivu činnosti organizace na životní prostředí, a aby zapojily zaměstnance do zavádění systému EMS a do environmentálních aktivit.

Na základě těchto prvků Komise uznává, že ta část systému ELH, která se vztahuje k položce „**Organizační struktura, školení a účast zaměstnanců**“ splňuje odpovídající požadavky systému EMAS, a lze ji proto považovat za rovnocennou.

ČÁST 7

Požadavky na dokumentaci:

Odpovídající požadavek systému EMAS

Systém EMAS vyžaduje dokumentaci o environmentální politice, cílech, akčních plánech, rozsahu systému řízení a jeho hlavních prvcích, jako jsou záznamy nezbytné pro efektivní plánování a kontrolu procesů, které se týkají jeho významných dopadů na životní prostředí.

Článek A.4.4 přílohy II

Hodnocení odpovídajících požadavků systému ELH

Musí být k dispozici dokumentace o organizaci a provádění postupů a cílů EMS.

Systém ELH uvádí rozsáhlý seznam povinných dokumentů požadovaných pro certifikaci na svých webových stránkách spolu s dalšími formuláři a užitečnými nástroji (*verktøy*) a informacemi ⁽¹⁾ souvisejícími s jednotlivými odvětvími pro účely certifikace. Mnoho relevantních dokumentů je uloženo na webovém portálu systému ELH ⁽²⁾ (Miljøfyrtårnportal). Systém ELH rovněž rovněž doporučuje strukturu uspořádání této dokumentace.

V pokynu k obecnému odvětvovému kritériu (GIC) 1944 pro certifikátory/ověřovatele se vyžaduje, aby certifikátor/ověřovatel zkontroloval, že systém dokumentace a HSE je snadno a systematicky ukládán a že podnik ví, jak získat přístup k informacím. Dokumentace související s odvětvovými kritérii je ukládána v rámci environmentálního prohlášení (Miljøkartlegging) a na webovém portálu ELH. Podnik se může rozhodnout, že ji ukáže certifikátorovi/ověřovateli přímo na schůzce, nemá povinnost nahrávat ji na portál. Certifikátor/ověřovatel získá povědomí o tom, do jaké míry jsou zaměstnanci o systému informováni, na základě schůzky týkající se certifikace nebo opětovné certifikace.

Závěr Komise

Tato část se zaměřuje na dostupnost příslušné dokumentace. Přestože rozsah obou systémů není totožný, lze strukturu informací navrženou pro systém ELH a strukturu, kterou používá archiv pro ukládání informací, považovat za uspokojivou.

Na základě těchto prvků Komise uznává, že ta část systému ELH, která se vztahuje k položce „**Požadavky na dokumentaci**“, splňuje odpovídající požadavky systému EMAS, a lze ji proto považovat za rovnocennou.

Poznámka: Rozsah postupu dokumentace ELH je již na základě své definice navržen tak, aby splňoval požadavky na dokumentaci systému řízení ELH. Pokud organizace hodlá požádat o registraci v systému EMAS, musí být rozsah dokumentačního postupu upraven tak, aby zahrnoval všechny požadavky systému EMAS včetně těch, které systém ELH v současné době nesplňuje.

⁽¹⁾ <http://miljofyrtarn.no/nyeverktoy> a (příklad) <http://www.miljofyrtarn.no/2015-11-18-23-56-21/avfall>

⁽²⁾ <https://rapportering.miljofyrtarn.no/Account/Login?ReturnUrl=%2F> Pro přístup kontaktujte ELH.

ČÁST 8

Řízení provozu*Odpovídající požadavek systému EMAS*

Operace spojené s identifikovanými významnými environmentálními aspekty se provádějí za stanovených podmínek. Za tímto účelem musí organizace:

1. Vytvořit, zavést a udržovat dokumentovaný postup nebo postupy pro situace, kde by jejich absence mohla vést k odchylkám od environmentální politiky a obecných a specifických cílů ochrany životního prostředí;
2. stanovit provozní kritéria v rámci postupu nebo postupů;
3. vytvořit, zavést a udržovat postupy související s určenými významnými environmentálními aspekty zboží a služeb používanými organizací a sdělováním příslušných postupů a požadavků dodavatelům, včetně smluvních stran.

Hodnocení odpovídajících požadavků systému ELH

- 1.a 2. Systém ELH požaduje, aby organizace zavedla environmentální politiku a aby definovala konkrétní cíle týkající se vlivu činnosti organizace na životní prostředí. Kromě toho jsou norské podniky povinny stanovit celkové cíle pro HSE podle nařízení o vnitřní kontrole. Kritéria ELH GIC 1945 a 1947 specifikují, že systém řízení musí zahrnovat dokumentované postupy pro dosažení těchto cílů v oblasti zdraví, životního prostředí a bezpečnosti včetně průběžného dodržování odvětvových kritérií. Musí být zavedeny postupy řešení v případě nedodržení požadavků (GIC 1950). Další kritéria ELH (1949) ukládají podnikům povinnost provádět (aktualizované) hodnocení rizik a navrhnout odpovídající akční plán.

U manipulace s nebezpečnými výrobky, které dané odvětví obvykle používá, musí být stanoveny konkrétní postupy obvykle používané pro konkrétní odvětví. (např. SIC 983, 984 pro odvětví čištění, SIC 1931, 1932, 1933 pro opravy karosérií a lakovny, SIC 14 pro autoservisy).

3. Po certifikaci musí podnik informovat své zákazníky a dodavatele o svých environmentálních aktivitách (GIC 5). Pro všechny významné zakázky musí být stanovena příslušná environmentální kritéria (GIC 1954) a podnik musí působit na své nejvýznamnější dodavatele, aby se podrobili environmentální certifikaci. Podnik musí rovněž působit na své dodavatele, aby ve svém katalogu produktů poskytovali informace o výrobcích s ekoznačkou třetích stran a statistické údaje týkající se výrobků s ekoznačkou, které odebírají (GIC 1956).

Závěr Komise

Tato část se zaměřuje na postupy zavedené za účelem odpovídajícího řízení provozu. Strukturu postupů navržených systémem ELH v kombinaci s norským předpisem o vnitřní kontrole a souvisejícími informačními toky lze považovat za uspokojivé.

Na základě těchto prvků Komise uznává, že ta část systému ELH, která se vztahuje k položce „**Řízení provozu**“, splňuje odpovídající požadavky systému EMAS, a lze ji proto považovat za rovnocennou.

ČÁST 9

Připravenost na mimořádné události a reakce na ně*Odpovídající požadavek systému EMAS*

1. Organizace musí vytvořit, zavést a udržovat postup nebo postupy pro zjištění možných mimořádných událostí a nehod, a odpovídající reakci na ně.
2. Organizace musí na mimořádné události a nehody zareagovat a zabránit souvisejícím nepříznivým dopadům na životní prostředí nebo je zmírnit.
3. Organizace pravidelně přezkoumává a v případě nutnosti reviduje svou připravenost na mimořádné události a postupy reakce na ně.
4. Organizace rovněž pravidelně tyto postupy testuje, pokud je to možné.

(Příloha II, A.4.7)

Hodnocení odpovídajících požadavků systému ELH

Tato problematika je regulována prostřednictvím obecného odvětvového kritéria 1949: „Podnik musí poskytnout aktualizované posouzení rizik zahrnující pracovní a externí prostředí a odpovídající akční plán.“

Konkrétní odvětví, pro něž je toto ustanovení obzvláště relevantní, mají zvláštní zákony a předpisy. Norské podniky mohou snadno zkontrolovat, které právní předpisy se na ně vztahují, nahlédnutím na webovou stránku vládních pravidel a předpisů *Regelhjelp* ⁽¹⁾, kam podnik vloží své jedinečné číslo organizace, a na jeho základě se mu objeví seznam příslušných právních předpisů. Příklady příslušných zákonů a předpisů týkajících se připravenosti na mimořádné události a reakcí na ně pro jednotlivá odvětví lze nalézt on-line na stránkách civilní obrany (DSB) ⁽²⁾. Je však nutno uvést, že systém ELH zpravidla nevystavuje osvědčení pro těžký průmysl ani pro podniky se složitými environmentálními problémy.

Specifická kritéria systému ELH pro jednotlivá odvětví obsahují rovněž ustanovení o připravenosti a reakci, ačkoli v některých případech, například u stavby lodí, se to evidentně omezuje na seznamy nebezpečných látek a ustanovení o kurzu první pomoci. U podniků, kde se používají chemické nebo jiné látky (jako jsou například služby prádelny), se těmito otázkami zabývají specifická odvětvová kritéria.

Závěr Komise

Připravenost na mimořádné události a reakce na ně jsou v norském právu předmětem silné ⁽³⁾ regulace. Systém ELH tuto situaci doplňuje o obecná odvětvová kritéria a v případě potřeby i o specifická odvětvová kritéria.

Při certifikaci, opětovné certifikaci a procesu, který vrcholí ročním přezkumem vedením organizace, se kontrolují pravidla týkající se povědomí o rizicích, připravenosti a reakce na ně a jejich účinné uplatňování a přezkum postupů.

Na základě těchto prvků Komise uznává, že ta část systému ELH, která se vztahuje k položce „**Připravenost na mimořádné události a reakce na ně**“, splňuje odpovídající požadavky systému EMAS, a lze ji proto považovat za rovnocennou.

ČÁST 10

Kontrola, interní audit a nápravná opatření;

Odpovídající požadavek systému EMAS

1. V rámci svého systému environmentálního řízení a v souladu se svými cíli musí organizace vytvořit, zavést a udržovat postup nebo postupy pro pravidelnou kontrolu klíčových charakteristik svého provozu, které mohou mít významný dopad na životní prostředí, a v případě potřeby přijmout nápravná opatření. (Příloha II A.5.1.)

Organizace provádí interní audit s cílem posoudit zavedené systémy řízení a zjistit dodržování politiky a programu organizace (včetně dodržování příslušných právních předpisů) v souladu s požadavky stanovenými v čl. 4 odst. 1 písm. c), v článku 9 a v příloze III. Audit provádějí auditoři s vhodnou kvalifikací nejméně jednou ročně a cyklus auditu, který zahrnuje veškeré činnosti organizace, se provádí v intervalech nejdéle tří let (případně čtyř let u malých a středních podniků).

2. Organizace musí vytvořit, zavést a udržovat postup nebo postupy pro identifikaci, opravu a šetření skutečných nebo možných neshod a pro přijetí nápravného a preventivního opatření. Výsledky nápravných a preventivních opatření se zaznamenávají a jejich účinnost se přezkoumává. (Příloha II A.5.3.)
3. Výsledkem interního auditu by měla být zpráva pro vedení ohledně závěru a zjištění auditu.

Právní základ (čl. 4 odst. 1 písm. b) a c), čl. 6 odst. 2 písm. a), článek 9, příloha II A.5 a příloha III)

⁽¹⁾ <http://www.regelhjelp.no/>

⁽²⁾ <https://www.dsb.no/> Odkaz na *lovdata* (požáry, výbuchy, nebezpečné látky atd. ...): https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-06-14-20#KAPITTEL_2

⁽³⁾ <https://www.dsb.no/>

Hodnocení odpovídajících požadavků systému ELH

1. Kontrola klíčových charakteristik provozu a posouzení shody systému EMS s politikou a programem organizace prostřednictvím interního auditu

Na základě obecného odvětvového kritéria (GIC) 6 „musí vedení provádět každoroční přezkum systému HSE a postupů Eco-Lighthouse, aby posoudilo, zda fungují podle plánu“. Je nutno uvést, že toto kritérium je označeno znakem §, který označuje právní základ.

V pokynech ke kritériu GIC 6 se rovněž uvádí, že „právním podkladem pro toto kritérium jsou předpisy týkající se systematických činností v oblasti ochrany zdraví, životního prostředí a bezpečnosti v podnicích (předpisy o vnitřní kontrole), oddíl 5.8“. Podnik musí sledovat systém HSE a každoročně provádět systémový a interní audit s cílem zajistit, aby systém HSE funguje podle plánu. Postupy Eco-Lighthouse pro externí prostředí musí být integrovány do systému HSE a musí se stát nedílnou součástí interního auditu. Vedení nese hlavní odpovědnost za systém HSE a za integrované postupy systému Eco-Lighthouse, a musí provádět jejich každoroční přezkum s cílem zajistit, aby fungovaly podle plánu. Způsob, jakým vedení provádí tento přezkum v praxi, se bude u jednotlivých podniků lišit. Důležitým bodem je nalezení praktických řešení. (...)

Poznámka: Vedle zkoumání kritérií souvisejících s HSE je důležité, aby poradce/podnik přezkoumal také podnikový systém HSE jako celek. Poradce/podnik musí přezkoumat, zda systém HSE dobře funguje v praxi a zda je dobře strukturován.

Roční přezkum vedením organizace a dodatečná dokumentace a postupy vyžadované pro certifikaci v systému ELH jsou tedy prováděny souběžně se zákonnou povinností vypracovat každoroční audit činností organizací v oblasti HSE podle norských předpisů o vnitřní kontrole (¹) (ICR). Prostřednictvím tohoto integrovaného procesu přezkumu musí podnik prozkoumat, zda systém HSE dobře funguje v praxi a zda je dobře strukturován.

Výsledkem je začlenění environmentálních postupů systému ELH do již existujícího systému HSE a posílení systému řízení jako celku jak z hlediska pracovního, tak vnějšího prostředí.

Audity/kontroly jsou založeny na specifických odvětvových kontrolních seznamech, šablonách a příkladech poskytnutých nadací ELH, které odrážejí úroveň environmentálních rizik jednotlivých odvětví. Tato kontrola zahrnuje rovněž přezkum postupů systému Eco-Lighthouse a environmentální cíle, záměry a úspěchy definované samotným podnikem ve výroční zprávě o klimatu a životním prostředí

V závislosti na velikosti společnosti může kontrolu systému provést interní auditor před ročním přezkumem vedením organizace, případně u malých podniků přímo v průběhu této schůzky. V ročním přezkumu vedením organizace se hodnotí odchylky a úspěchy, cíle a záměry a stanovují se nové.

Přezkum vedením organizace je doplněn dalším dokumentem dokládajícím environmentální cíle a úspěchy, kterým je **výroční zpráva o klimatu a životním prostředí**. Ta hodnotí výše uvedené položky, kontroluje, zda bylo dosaženo pokroku a zda byly splněny cíle, a stanoví nové cíle pro zlepšení v nadcházejícím roce. Každoročně ji vyhodnocuje vedení při ročním přezkumu vedením organizace.

2. Náprava nesouladu

Cílem přezkumu HSE je identifikovat slabá místa a nedostatky a vypracovat plán jejich nápravy. Jakýkoli nedostatek by měl za následek vytvoření akčního plánu s cílem tento nedostatek odstranit (ve stanovené lhůtě).

⁽¹⁾ Výňatek z pokynů ICR „Pravidelný přezkum zdravotních, environmentálních a bezpečnostních aktivit. Vedle pravidelných následných kontrol (např. bezpečnostních kontrol, schůzek personálu apod.) musí podnik alespoň jednou ročně provést komplexnější přezkum činností HSE a vyhodnotit, zda fungují v praxi. Podnik musí mít stanoven písemný standardní postup při přezkumu. Výsledky přezkumu musí být snadno dostupné. Cílem je určit slabiny a nedostatky a napravit je. Je důležité najít jejich příčiny a zajistit, aby se neopakovaly. Po dokončení přezkumu je třeba kromě celkového cíle stanovit i konkrétní cíle zlepšení“. Výňatek z: www.arbeidstilsynet.no/binfil/download2.php?tid=77839 (pdf verze pokynů a nařízení o systematické ochraně zdraví, životního prostředí a bezpečnosti při práci). Úplné znění tohoto nařízení je k dispozici na adrese <http://www.arbeidstilsynet.no/fakta.html?tid=78950> a v angličtině na adrese <http://www.arbeidstilsynet.no/artikkel.html?tid=78622>

Je nezbytné, aby byla před provedením certifikace nebo opětovné certifikace splněna všechna kritéria, zejména obecná a specifická kritéria, která jsou do systému převzata přímo z norských právních předpisů. Nedodržením požadavků (včetně zákonných ustanovení mimo systém ELH), se zabývá obecné odvětvové kritérium 1950, které ukládá podnikům povinnost zavést postupy pro hlášení a řešení tohoto nedodržení požadavků.

Jakékoli nedodržení některého z kritérií zjištěné během procesu certifikace nebo opětovné certifikace povede k pozastavení procesu certifikace dle ELH.

3. Zpráva pro vedení o závěrech a zjištěních auditu

Výroční zpráva HSE s výsledným akčním plánem a výroční zpráva o klimatu a životním prostředí se předkládají vedení při příležitosti ročního přezkumu vedením organizace.

Závěr Komise

Kontrolní fáze integruje postupy ELH, dodržování požadavků vyplývajících z právních předpisů a požadavků norských předpisů o vnitřní kontrole (ICR) ⁽¹⁾. Výsledky těchto kontrol jsou následně přezkoumány v rámci přezkumu vedením organizace. Pro usnadnění tohoto procesu je definován rozsah prováděných kontrol prostřednictvím odvětvového kontrolního seznamu poskytnutého nadací ELH.

Kombinace těchto postupů – auditu HSE, analýzy rizik, kontroly a zmírňování nesouladu – dohromady tvoří interní audit, jehož výsledkem je následná kontrola aspektů HSE a systému ELH. Výsledek podléhá přezkumu vedením organizace. Environmentální certifikátor při certifikaci a opětovné certifikaci rovněž potvrdí, že audit byl proveden vhodným způsobem a že byly ověřeny a vykázány všechny relevantní prvky.

Vzhledem k rozdílu mezi oběma systémy se může lišit i rozsah auditů, ačkoli používají srovnatelné postupy k dosažení podobných cílů. V případě, že organizace hodlá přejít na systém EMAS, však lze uplatnit již zavedené postupy v upraveném rozsahu (např. do nich zahrnout i další specifické environmentální aspekty).

Environmentální manažer odpovídá za sestavování a předkládání zpráv z jednotlivých složek interního auditu při přezkumu vedením organizace, čímž podporuje environmentální systém a vyhodnocení vlivu činnosti organizace na životní prostředí ve světle environmentální politiky a programu.

Na základě těchto prvků se Komise domnívá, že ta část systému ELH, která se vztahuje ke složce „**Kontrola, interní audit a nápravná opatření**“, splňuje odpovídající požadavky systému EMAS, a lze ji proto považovat za rovnocennou.

Poznámka: Postupy auditu systému ELH, které jsou v současné době zavedeny, jsou již na základě své definice navrženy tak, aby zajistily následnou kontrolu systému řízení ELH. Pokud organizace hodlá žádat o registraci v systému EMAS, musí být rozsah interního auditu upraven tak, aby zahrnoval všechny požadavky systému EMAS včetně těch, které systém ELH v současné době nesplňuje.

ČÁST 11

Komunikace (interní a externí)

Odpovídající požadavek systému EMAS

1. V rámci systému EMS zavede organizace interní a externí komunikační postupy. Organizace musí být schopna prokázat prostřednictvím postupu externí komunikace otevřený dialog s veřejností a jinými zainteresovanými osobami, včetně místních společenství a zákazníků, o dopadech svých činností, výrobků a služeb na životní prostředí.
2. Organizace zajišťují transparentnost a pravidelné poskytování informací o životním prostředí externím zúčastněným osobám na základě požadavků přílohy IV (podávání zpráv o vlivu činnosti organizace na životní prostředí).

Tyto informace zahrnují mimo jiné tyto prvky: environmentální politiku dané organizace, popis všech významných environmentálních aspektů, popis environmentálních cílů a záměrů, podávání zpráv o indikátorech definovaných v příloze, dodržování právních předpisů a odkazy na platné právní předpisy.

⁽¹⁾ <http://www.arbeidstilsynet.no/artikkel.html?tid=78622>

Tyto informace schvaluje akreditovaný nebo licencovaný environmentální ověřovatel jednou za rok (nebo jednou za dva roky pro malé a střední podniky).

Čl. 4 odst. 1 písm. d), čl. 5 odst. 2 písm. a), čl. 6 odst. 2 písm. b), příloha II B5, příloha IV

Hodnocení odpovídajících požadavků systému ELH

1. Komunikace je založena na výroční zprávě o klimatu a životním prostředí.

Počáteční environmentální přezkum (Miljøkartlegging) v rámci systému ELH, který stanoví seznam kritérií pro ověřování souladu, se nahraje na webový portál systému ELH, ale není zveřejněn. Nemá sloužit jako komunikační nástroj, ale jako nástroj pro hodnocení organizace. Povinnost zveřejnění podle kritéria GIC 7 existuje pouze u výroční zprávy o klimatu a životním prostředí a u environmentální politiky.

Zpráva o klimatu a životním prostředí je nástrojem vedení pro environmentální aktivity a je ji nutno předkládat každoročně do 1. dubna. Cílem je, aby podnik každoročně zdokumentoval zlepšení vlivu své činnosti na životní prostředí v environmentální zprávě.

Tato zpráva se skládá ze dvou částí: ze zprávy o vlivu činnosti organizace na životní prostředí v předchozím roce a z akčního plánu pro nadcházející rok.

Je založena na řadě indikátorů, jako jsou například:

počet zaměstnanců, nepřítomnost (pracovní neschopnost), finanční obrat, zelené nákupy a počet výrobků označených ekoznačkou získaných pro vlastní potřebu, certifikovaní dodavatelé, používání papíru, celkové využití energie, plocha vytápěných prostor, energetická třída (typ použitého vytápění), využití paliva, počet ujetých kilometrů, typ a počet vozidel, letecká doprava, objem tříděného a netříděného odpadu a další environmentální aspekty ve vztahu k vybraným odvětvovým kritériím. Část těchto indikátorů je definována souběžně se zavedením odvětvových kritérií, a proto se liší podle odvětví činnosti.

Přestože systém ELH není určen pro průmyslové organizace, zahrnují zprávy celou řadu klíčových indikátorů systému EMAS. Například ve výroční zprávě o klimatu a životním prostředí vypracované společností „Arne Sjule“ zabývající se velkoobchodem potravinami byly vykázané indikátory týkající se energetické účinnosti, materiálové účinnosti v oblasti zadávání zakázek, odpadů a emisí CO₂ prostřednictvím vyhodnocení spotřeby paliva a uskutečněných letů.

Ve zprávě však nejsou zahrnuty všechny klíčové indikátory uvedené v příloze IV, a podávání zpráv nemá tak kvantitativní charakter, jaký uplatňuje systém EMAS. To nepochybně souvisí se systémem předem definovaných kritérií založených na přístupu ELH s předem stanovenými indikátory navrženými tak, aby odpovídaly odvětvovým specifikům. Například ve výroční zprávě o klimatu a životním prostředí vypracované stejným distributorem potravin nebyly uvedeny indikátory emisí chemických látek do ovzduší (jako je například NO_x, PM), emisí do vody a indikátory biologické rozmanitosti. I když je soubor indikátorů vyžadovaných v rámci systému EMAS širší, je třeba uvést, že organizace vykazující dle systému EMAS se může rozhodnout i tak, že některé indikátory do zprávy neuvede, pokud bude schopna odůvodnit, že tyto indikátory nejsou relevantní pro její významné přímé environmentální aspekty.

V rámci systému ELH jsou řešeny i další významné aspekty prostřednictvím kritéria GIC 1963 („podnik je povinen identifikovat a řešit další environmentální aspekty“), které budou vykázané ve výroční zprávě o klimatu a životním prostředí. Podniky mohou ve vykazování zajít ještě dále a přidávat ke zprávě o klimatu a životním prostředí další indikátory prostřednictvím indikátorů specifických pro jednotlivé podniky, stanovených na požádání (Virksomhets-spesifikke sjekkpunkter).

Do zprávy je zahrnut akční plán pro nadcházející rok, vytvořený podle pokynů webového portálu. Tento portál vyžaduje vyplnění všech povinných polí; jiná pole jsou označena jako volitelná. Pokud existují pole, která nejsou pro daný podnik relevantní nebo která vyplnit nelze, je nutno uvést vysvětlení v políčku pro komentář.

Vliv činnosti organizace ve vztahu k dodržování právních ustanovení a odkaz na příslušné požadavky vyplývající z právních předpisů nejsou formálně zahrnuty do zprávy o klimatu a životním prostředí. Ve zprávě lze odkazovat na nápravná opatření v důsledku zjištěného nesouladu.

2. Tuto zprávu vypracuje zaměstnanec organizace (environmentální manažer) (jako v systému EMAS). Kontroluje ji certifikátor/ověřovatel při certifikaci a při opětovné certifikaci jednou za tři roky.

Jsou o ní informováni zaměstnanci (GIC 1952) (během schůzek a prostřednictvím intranetu) a vedení (během ročního přezkumu vedením organizace). Revize kritéria GIC 7 ⁽¹⁾ (provedená v květnu 2017) zvýšila transparentnost systému tím, že vyžaduje, aby podnik zpřístupnil zprávu široké veřejnosti, zákazníkům, dodavatelům i spolupracujícím partnerům. Zveřejnění musí být provedeno při příležitosti první certifikace a následně pak každým dalším rokem.

Zveřejnění bude muset být v souladu s norskými předpisy a zákony o ochraně osobních údajů a soukromí, přičemž bude nutno vynechat indikátory, jako je například pracovní neschopnost a roční obrát.

Závěr Komise

Výroční zpráva o klimatu a životním prostředí je základem pro podávání zpráv v rámci systému ELH (jak interních, tak určených pro veřejnost). Poskytuje transparentní přehled vlivu činnosti organizace v porovnání se stanovenými indikátory. Stejně jako celý systém ELH je i tato zpráva založena na metodě, při níž jsou seznamy kritérií/indikátorů určeny předem na úrovni odvětví. Tato metoda se liší od systému EMAS, kde jsou všechny aspekty identifikovány a vykazovány **na základě individuální analýzy**.

Rozdíly existují rovněž v obsahu zpráv. Obdobně jako u systému EMAS obsahuje i u systému ELH výroční zpráva o klimatu a životním prostředí popis organizace a jejího systému environmentálního řízení, environmentální politiky organizace, použitých kritérií a statusu osvědčení. Existují však rozdíly ohledně uvádění klíčových indikátorů platných pro všechny organizace, požadavků na podávání zpráv podle právních předpisů a činnosti organizace vzhledem k těmto požadavkům.

Výroční zpráva je oznámena zaměstnancům a zúčastněným osobám v souladu s kritériem GIC 1952. Výroční zpráva o klimatu a životním prostředí musí být prezentována všem zaměstnancům na schůzích nebo prostřednictvím intranetu. Podnik je také povinen zveřejnit tuto zprávu pro potřeby široké veřejnosti, zákazníkům, dodavatelům a partnerům pro spolupráci. Zveřejnění musí být provedeno při příležitosti první certifikace a následně pak každým rokem. Zveřejněním této publikace bude zpráva k dispozici nejen zaměstnancům, ale i externím aktérům.

Zpráva ELH musí být schválena certifikátorem při certifikaci a následně pak každým třetím rokem (při opětovné certifikaci). V případě systému EMAS je povinné schvalování dokumentu „EMAS-environmentální prohlášení“ nezávislým ověřovatelem ročně nebo v případě malých a středních podniků jednou za dva roky. Je však nutno poznamenat, že tato výjimka by se vztahovala na 98 % podniků certifikovaných podle systému ELH, pokud by byly registrovány v systému EMAS.

Oba systémy podávání zpráv usilují o poskytnutí věrného přehledu o vlivu činnosti organizace z hlediska indikátorů spojených s definovanými environmentálními aspekty. Oba jsou vhodné pro metodiku podporující jejich příslušný systém environmentálního řízení. Rozdíly v metodice mezi těmito systémy se však vztahují také na části týkající se podávání zpráv. Kromě toho environmentální prohlášení systému EMAS zahrnuje rovněž požadavek potvrzení dodržování právních předpisů a je schvalováno externím ověřovatelem jednou za rok nebo v případě malých a středních podniků jednou za dva roky. Vzhledem k těmto rozdílům nelze tuto část považovat za vyhovující všem požadavkům systému EMAS.

Na základě těchto prvků se Komise domnívá, že ta část systému ELH, která se vztahuje k položce „**Komunikace (interní a externí)**“, částečně splňuje odpovídající požadavky systému EMAS.

Potenciální opatření na odstranění rozdílů oproti požadavkům systému EMAS

Přestože tuto část systému ELH nelze považovat za rovnocennou, z analýzy vyplývá významná shoda s mnoha odpovídajícími požadavky systému EMAS. Pro dosažení souladu se všemi odpovídajícími požadavky by měly být zavedeny následující další prvky:

- Zpráva o životním prostředí a klimatu zveřejněná organizací ELH zahrnuje veškeré prvky vyžadované v příloze IV nařízení o systému EMAS, zejména:
 - popis významných environmentálních aspektů organizace zjištěných na základě postupu definovaného v příloze I nařízení o systému EMAS,

⁽¹⁾ GIC 7: „Při první certifikaci musí podnik vypracovat zprávu o klimatu a životním prostředí. Po první certifikaci je nutno vypracovat výroční zprávu o klimatu a životním prostředí za celý předchozí kalendářní rok a do 1. dubna ji vložit na portál Eco-Lighthouse. Výroční zpráva o klimatu a životním prostředí musí být zpřístupněna široké veřejnosti, zákazníkům, dodavatelům a spolupracujícím partnerům.“

- klíčové a specifické indikátory uváděné jako vhodné,
 - odkaz na příslušné právní požadavky týkající se životního prostředí a na vliv činnosti organizace ve vztahu k dodržování těchto právních požadavků.
- Zprávu o životním prostředí a klimatu schvaluje akreditovaný nebo licencovaný ověřovatel jednou za rok nebo v případě malých a středních podniků jednou za dva roky. Certifikátor se vhodnou metodou ujistí, že byly identifikovány a řešeny všechny relevantní environmentální aspekty, indikátory a požadavky vyplývající z právních předpisů.

ČÁST 12

Přezkum vedením organizace

Odpovídající požadavek systému EMAS

Na základě interních auditů, hodnocení dodržování předpisů, dialogu se zúčastněnými osobami (včetně stížností), vlivu činnosti organizace na životní prostředí ve vztahu k cílům, nápravných a preventivních opatření a předchozího přezkumu vedením organizace přezkoumá nejvyšší vedení organizace systém environmentálního řízení organizace, aby byla zajištěna jeho další vhodnost, přiměřenost a účinnost. Přezkum zahrnuje posouzení možností ke zlepšení a potřebu změn systému environmentálního řízení, včetně environmentální politiky a environmentálních cílů. (Příloha II, A6)

Hodnocení odpovídajících požadavků systému ELH

Na přezkum vedením organizace se formálně vztahuje kritérium GIC 6, které uvádí, že: „vedení musí provádět každoroční přezkum systému HSE a postupů Eco-Lighthouse, aby posoudilo, zda fungují podle plánu“.

Vstupní informace ze systému ELH ⁽¹⁾ ukazují, že tato část závisí z velké části na ročním přezkumu vedením organizace dle systému ELH, který centralizuje přezkum systému HSE a postupy ELH a zahrnuje hodnocení vlivu činnosti organizace na životní prostředí, které je uvedeno ve výroční zprávě o klimatu a životním prostředí.

Generální ředitel a zaměstnanec odpovědný za zavádění systému Eco-Lighthouse společně se zástupcem pro bezpečnost a zástupcem pro ochranu zdraví při práci se každoročně scházejí s cílem tento systém přezkoumat a vyhodnotit.

Podle poskytnutého příkladu zahrnuje roční přezkum vedením organizace dle systému ELH následující prvky:

- Možnosti ke zlepšení systému. Jsou zavedeny a přezkoumávány akční plány.
- Vyhodnocení případných porušení právních nebo jiných předpisů zjištěných během vykazovaného období
- Hodnocení vlivu činnosti organizace na životní prostředí, jak je uvedeno ve výroční zprávě o klimatu a životním prostředí
- Stanovení nových environmentálních cílů a záměrů v akčním plánu pro výroční zprávu o klimatu a životním prostředí.

Závěry Komise

Hlavní myšlenka přezkumu vedením organizace v rámci systému ELH je velmi blízká systému EMAS, neboť do značné míry odpovídá ustanovením nařízení o přezkumu vedením organizace.

Na základě těchto prvků Komise uznává, že ta část systému ELH, která se vztahuje k položce „**Přezkum vedením organizace**“, splňuje odpovídající požadavky systému EMAS, a proto ji lze považovat za rovnocennou.

Požadavky na certifikační orgány týkající se akreditace nebo udělování licencí

Následující analýza posuzuje požadavky na akreditaci nebo udělování licencí, které umožňují ověřování systémů kvalifikovaným externím auditorem

⁽¹⁾ např. <http://miljofyrtn.no/nyeverktoy>

Odpovídající požadavek systému EMAS

1. Systém EMAS vyžaduje ověřování klíčových prvků systému řízení nezávislým akreditovaným nebo licencovaným ověřovatelem. Prvky, kterých se ověření týká, jsou podrobně popsány v článku 18 nařízení o systému EMAS.
 2. Před registrací – viz čl. 4 odst. 5 – akreditovaný nebo licencovaný environmentální ověřovatel ověří úvodní environmentální přezkum, systém environmentálního řízení, postup auditu a jeho průběh a též ověřovatel schválí environmentální prohlášení.
 3. Prodloužení registrace – viz článek 6 – registrovaná organizace nejméně jednou za tři roky:
 - a) nechá ověřit celý systém environmentálního řízení a auditu a jeho používání;
 - b) vypracuje environmentální prohlášení podle požadavků stanovených v příloze IV a nechá jej schválit environmentálním ověřovatelem;a aniž jsou dotčeny předchozí body, registrovaná organizace **každoročně** aktualizuje environmentální prohlášení podle požadavků stanovených v příloze IV a nechá jej schválit environmentálním ověřovatelem.

Článek 7 nařízení uděluje malým organizacím následující výjimku: výše uvedený interval se prodlouží ze 3 let na 4 roky a z intervalu jednoho roku až na období dvou let za předpokladu, že jsou splněny konkrétní podmínky.
 4. Ověřování a schvalování provádí akreditovaný nebo licencovaný ověřovatel za podmínek stanovených v člancích 25 a 26.
 5. Environmentální ověřovatelé musí být akreditováni nebo licencováni na základě požadavků článku 20 nařízení o systému EMAS. Environmentální ověřovatel doloží zejména odpovídajícím způsobem ve vztahu k rozsahu požadované akreditace nebo licence svoji způsobilost zahrnující znalosti, příslušné zkušenosti a technickou způsobilost.
-

Hodnocení odpovídajících požadavků systému ELH

1. *Nezávislý ověřovatel*: Systém ELH vyžaduje ověření zavádění systému externím certifikátorem/ověřovatelem. Tento certifikátor/ověřovatel je proškolen a schválen nadací ELH a je formálně jmenován obcí. Certifikátor/ověřovatel se při hodnocení zaměří na to, zda organizace dodržuje obecná a specifická odvětvová kritéria zvolená poradcem v systému ELH. Práce certifikátora/ověřovatele je kontrolována společností ELH při každé certifikaci (každé 3 roky).
2. *Externí vyhodnocení před certifikací*: po hlášení samotným podnikem provede certifikátor/ověřovatel certifikaci ELH. Certifikace ELH znamená kontrolu dodržování předem stanovených kritérií (obecných a specifických pro dané odvětví), která zahrnuje také kontrolu toho, zda má organizace k dispozici aktualizovaný přehled o právních požadavcích, kterým podléhá, a také systém pro řešení nedodržení požadavků. Nejrelevantnější právní požadavky jsou přetvářeny do kritérií ELH, která jsou předmětem konkrétní kontroly. Podstatou procesu ověřování je proto ověření kontrolního seznamu pomocí environmentálního prohlášení prostřednictvím standardizovaných webových nástrojů s konkrétními pokyny pro každé kritérium ⁽¹⁾. Po posouzení provedeném certifikátorem zkontroluje nadace ELH každou certifikaci zvlášť a schválí ji před vydáním nebo prodloužením certifikátu.
3. *Prodloužení registrace*: licence ELH musí být prodloužena každý třetí rok.

Před opětovnou certifikací musí organizace přezkoumat kritéria a zkontrolovat, zda organizace i nadále splňuje platná kritéria. Dokumentace tohoto procesu musí být zpřístupněna na webovém portálu.

Při opětovné certifikaci ověřovatel kontroluje, zda byly každý rok předloženy výroční zprávy o klimatu a životním prostředí. Pokud tomu tak není, musí být chybějící výroční zprávy co možná nejlépe rekonstruovány, případně je lze vypracovat zpětně.

Proces opětovné certifikace je shodný s procesem certifikace. Certifikátor/ověřovatel bude věnovat pozornost průběžnému (environmentálnímu) pokroku.

V mezidobí není prováděno žádné externí ověřování. V mezidobí jsou zprávy o klimatu a životním prostředí vypracovávány interně. Vzhledem k tomu, že 98 % podniků certifikovaných v systému ELH jsou malé organizace a na základě ustanovení článku 7 je třeba tuto frekvenci porovnat s ověřováním jednou za dva roky v rámci systému EMAS.

⁽¹⁾ Viz část 7.

4. *Požadavky na ověřování a schvalování:* Ověřování se provádí podle postupu uvedeného výše v bodě 2.

Certifikátoři mají všeobecnou kvalifikaci a fungují v rámci širokého rozsahu licence (neexistují zvláštní licence pro jednotlivá odvětví). Podobně jako ověřovatelé v rámci systému EMAS musí i certifikátoři v rámci systému ELH jasně vymezit a dohodnout s organizací rozsah certifikace (části organizace podléhající certifikaci), prozkoumat dokumentaci, navštívit organizaci, provést rozhovory a provádět kontroly na místě. Podle příručky certifikátorů dle systému ELH se certifikátor může částečně spolehnout na ujištění poradce, který certifikaci připravil⁽¹⁾. Certifikátor musí být také schopen zdokumentovat svůj přezkum pomocí poznámek a kontrolních seznamů, které případně vypracuje.

Když certifikátor udělí podniku schválení, vytvoří konečný dopis o přijetí, kterým schválí Miljøkartlegging, společně se zprávou o jakémkoli zjištěném a napraveném nedodržení požadavků. Obojí se uloží na webový portál. Eco-Lighthouse poté zkontroluje dokumentaci a zajistí, že je postup v souladu s pravidly a pokyny. Jakmile to bude provedeno, vydá systém ELH osvědčení.

Schvalování, školení a dozor nad prací certifikátora zajišťuje nadace Eco-Lighthouse prostřednictvím svého webového portálu, a pokyny pro provádění certifikace jsou definovány v příručce certifikátora systému ELH. To zajišťuje nezávislost a profesionalitu ověřovatele na základě licenčních požadavků systému ELH.

Jak je uvedeno výše v bodě 2, systém ELH nevyžaduje každoroční konkrétní schvalovací proces.

5. *Požadavky na akreditaci nebo udělování licencí:*

Systém ELH zavedl autonomní systém „licencování“ svých auditorů a certifikátorů/ověřovatelů. Certifikátor/ověřovatel je schvalován, školen a sledován systémem ELH a působí v zastoupení obce, v níž je organizace usazena. Jeho práce je systémem ELH pečlivě sledována, ale zpravidla není akreditována žádným standardizovaným a uznávaným akreditačním systémem. Nadace ELH je certifikována podle standardu ISO 9001, ale neodpovídá standardu pro vydávání certifikace (ISO 17021). Požadavky ELH by proto měly být porovnány s požadavkem na udělování licencí stanoveným v článku 20 nařízení o systému EMAS.

Licencovaného certifikátora jmenuje obec. Tím je zachována externí certifikace, stejně jako vazba na obec, která hraje aktivní roli. Tento systém umožňuje vyhnout se složitostem a zajistit nízké náklady. Přístup k místně dostupným ověřovatelům je klíčovým faktorem úspěchu systému ELH, neboť tímto způsobem jsou podniky (zejména malé a střední), které mají jen málo závažných environmentálních aspektů, schopny získat certifikaci s vynaložením přiměřených nákladů.

Požadavky stanovené v systému ELH ohledně kvalifikace ověřovatelů/certifikátorů se zaměřují na následující prvky:

- ověřovatelé/certifikátoři pro systém ELH jsou vyškoleni tak, aby měli dobrou znalost systému environmentálního řízení podniku, který certifikují (ELH) a jeho systému kritérií;
- ověřovatelé/certifikátoři systému ELH nejsou akreditováni podle odvětví, ale jejich školení je schvalováno na základě všeobecné způsobilosti v oblasti životního prostředí, HSE, kontroly kvality a/nebo revize. Systém ELH se do značné míry opírá o přesnost kritérií, která je nutno kontrolovat. Účelem tohoto přístupu je snižovat náklady společností tím, že se zvýší počet certifikátorů a omezí se cestování;
- Obdobně je znalost práva nahrazována odkazem na specifická odvětvová kritéria, k nimž jsou připojeny zvláštní pokyny pro ověřovatele;
- Znalost technických aspektů je zaměřena na nejdůležitější témata z oblasti životního prostředí (doprava, energie, odpady atd.) Systém Eco-Lighthouse certifikuje podniky se základním dopadem na životní prostředí.

⁽¹⁾ Certifikační příručka systému ELH – proces certifikace: „Ne všechna kritéria lze kontrolovat stejně důkladně, ale je nutno zdokumentovat kritéria označená jako „D“ (dokumentace). Environmentální přezkumy by měly vzbuzovat důvěru a měly by být považovány za důkladné, a tudíž představovat hlavní základ pro rozhodování o tom, co by mělo být kontrolováno. Ověřovatel rozhodne, které podmínky je třeba důkladně prověřit a která kritéria lze ověřit prostřednictvím namátkových kontrol. Pokud poradce, který provádí environmentální přezkum, poskytne ujištění, že byla splněna odvětvová kritéria, může se na něj certifikátor v zásadě spolehnout za předpokladu, že neexistují žádné známky svědčící o opaku (nesprávně provedený environmentální přezkum, nespolehlivé závěry, jiné okolnosti)“.

Aby byl systém ELH schopen plnit tyto úkoly, zajistí, aby certifikátoři/ověřovatelé získali následující kvalifikaci (A) a školení (B):

A. Požadavky na kvalifikaci ověřovatelů/certifikátorů:

- znalost environmentálních témat (energetika, doprava, odpady, veřejné zakázky, emise),
- kvalifikace a/nebo odborná praxe v oblasti auditu,
- relevantní odborná praxe (v oblasti životního prostředí, HSE, ISO 14001, systému EMAS, etc.),
- relevantní profesní zkušenosti (problematika vědy a životního prostředí, HSE, ISO 14001, systém EMAS, etc.).
- Další relevantní profesní zkušenosti nebo odborná praxe

B. Školení certifikátora/ověřovatele:

Jakmile je certifikátor/ověřovatel přijat ke školení, je mu poskytováno individuální koučování v rámci systému ELH. Školení zahrnuje:

- úvod do systému Eco-Lighthouse, informace o stručné historii, síti a struktuře organizace,
- jednotlivé úlohy a příslušné povinnosti: poradce, ověřovatel, koordinátor obce, osoba odpovědná za správu a systém Eco-Lighthouse v podniku,
- je-li k dispozici externí poradce: stručný úvod tohoto poradce, ve kterém objasní praktické aspekty procesu certifikace s cílem zvýšit porozumění,
- webový portál Eco-Lighthouse včetně environmentálního přezkumu, certifikační zpráva,
- výroční zpráva o klimatu a životním prostředí,
- proces certifikace a opětovné certifikace v systému Eco-Lighthouse,
- techniky auditu.

Další opatření, která mají být provedena v roce 2017, jsou následující:

- prozkoumání,
- časově omezené schválení provozu,
- pozorování certifikátorů/ověřovatelů externím orgánem.

Systém ELH má v úmyslu zintenzivnit svůj dialog s akreditačními orgány v Norsku a splnit jejich standardy a požadavky, ačkoli nebude provádět samotnou akreditaci certifikátorů/ověřovatelů vzhledem k prudkému nárůstu nákladů, který by to znamenalo pro podniky, jejichž cílem je získat certifikaci dle systému ELH.

Závěr Komise

Hodnocení systému řízení ELH potvrdilo, že existují rozdíly v metodách EMAS a ELH (na základě kritérií), rozsahu (odvětví bez komplexních environmentálních aspektů) a v cílové skupině (především MSP). Tyto rozdíly a rovněž některá specifika systému ELH, jako je například spolupráce s obcemi nebo snaha zachovat nízké náklady na certifikaci, odrážejí i akreditační a licenční požadavky.

Přístup ELH zahrnuje certifikaci externím ověřovatelem, která dobře poslouží cílům uvedeného systému. Klíčové rozdíly v porovnání s ověřením dle systému EMAS jsou následující:

- Proces certifikace dle systému ELH se zaměřuje na posouzení souladu se souborem kritérií, které tvoří jádro systému ELH, včetně dodržování nejdůležitějších právních požadavků. Takovýto strukturovaný přístup v systému EMAS neexistuje, neboť v něm musí ověřovatel posoudit správné provádění požadavků nařízení konkrétně pro každou jednotlivou organizaci včetně určení příslušných environmentálních aspektů a dodržování požadavků vyplývajících z právních předpisů;
- Způsobilost ověřovatele systému ELH je zaměřena na hodnocení kritérií. V systému EMAS se způsobilost zaměřuje na širší znalosti environmentálních aspektů a na konkrétní znalosti daného průmyslového odvětví;

- Ověřovatelé ELH jsou vyškoleni a schvalování nadací ELH a dohled nad jejich prací je individuální. Ověřovatelé EMAS jsou akreditováni nebo licencováni a jsou pod dohledem správních orgánů jmenovaných vládami na základě požadavků nařízení o systému EMAS a/nebo ISO 17021;
- Systém EMAS zahrnuje každoroční externí kontrolu, jejímž cílem je zajistit schvalování environmentálních prohlášení (pro malé a střední podniky, které představují převážnou většinu organizace ELH, se tato kontrola provádí každé dva roky). Certifikace ELH se provádí každé tři roky bez ověřování zprostředkovatelem.

Systém ELH se se svými předem definovanými soubory kritérií zaměřuje na malé organizace (několik málo podniků s více než 250 zaměstnanci, žádné podniky v těžkém průmyslu) a jeho certifikační systém pod dohledem nadace ELH a řízený obcemi zajišťuje efektivní a pragmatický přístup k malým a středním podnikům, které mají zájem o posouzení a zlepšení svých postupů souvisejících se zdravím, životním prostředím a bezpečností.

Vzhledem k podstatě systému strukturovaného kolem souborů kritérií se však nevyžaduje, aby byl ověřovatel/certifikátor dle systému ELH kompetentní ke zjišťování dalších environmentálních problémů nebo nedodržení požadavků, které by nebyly součástí uvedených kritérií. Absence specifických odvětvových znalostí nebo právních znalostí mu navíc může bránit v provádění zvláštních kontrol na místě nebo v ověřování spolehlivosti konkrétních technických údajů týkajících se právního postavení. Taková konkrétní analýza by mohla být nezbytná pro posouzení aspektů přesahujících odvětvová kritéria, zejména dalších aspektů identifikovaných podle kritéria GIC 1963 ⁽¹⁾, a pro ověření dodržování právních předpisů.

Na základě této analýzy lze dospět k závěru, že systém ELH zahrnuje koherentní systém certifikace prováděné externím certifikátorem, který zcela vyhovuje struktuře a specifikům tohoto systému. Požadavky týkající se kompetencí ověřovatele systému ELH však plně neodpovídají odpovídajícím požadavkům nařízení EMAS.

Na základě těchto prvků se Komise domnívá, že ta část systému ELH, která se vztahuje k položce „**Požadavky na akreditaci nebo udělování licencí**“, částečně splňuje odpovídající požadavky systému EMAS.

Závěr

Systém ELH představuje dobře strukturovaný, moderní a spravedlivý systém, který poskytuje externě auditovanou environmentální certifikaci řadě organizací různých velikostí a z různých odvětví. Je založen na souboru obecných a specifických kritérií, která musí organizace vyžadující certifikaci splňovat. Tato strukturalizace se liší od přístupu systému EMAS, který vyžaduje předběžnou identifikaci významných environmentálních aspektů specifických pro danou organizaci jako základ podporující zavádění systému řízení.

Oba systémy mají rovněž odlišné cílové skupiny. Zatímco systém ELH se zaměřuje jednoznačně na malé a střední podniky, systém EMAS mohou zavádět organizace jakékoli velikosti včetně velkých průmyslových organizací. Pokud jde o správu a řízení, je systém provozován nadací ELH, která rovněž definuje jeho požadavky. Nadace ELH působí také jako licenční orgán pověřený školením a schvalováním certifikátorů působících v jednotlivých obcích. Správa a řízení systému EMAS vychází z legislativního aktu (nařízení EU), zahrnuje subjekty jmenované příslušnými orgány a vyžaduje ověření akreditovaným nebo licencovaným ověřovatelem.

Jak je průběžně zdůrazňováno v tomto dokumentu, oba systémy sledují podobný obecný cíl (zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí) pomocí odlišných metod. Jejich požadavky nejsou totožné. Některé části systému ELH splňují odpovídající požadavky systému EMAS částečně, zatímco u jiných se má za to, že tyto požadavky splňují. Ty části systému ELH, které nejsou plně v souladu s požadavky systému EMAS nemohou být uznány za rovnocenné. Organizace, které mají zájem o přechod na systém EMAS, však mohou použít tento dokument k úpravě těchto částí před zažádáním o registraci v systému EMAS.

Na základě tohoto posouzení Komise uznává:

- že následující části systému Eco-Lighthouse jsou v souladu s odpovídajícími požadavky systému EMAS. Tyto části lze tedy považovat za rovnocenné s odpovídajícími požadavky systému EMAS:
 - závazky a povinnosti nejvyššího vedení organizace,

⁽¹⁾ GIC 1963: „Podnik musí identifikovat další významné environmentální aspekty podniku a zvážit veškerá nezbytná opatření a/nebo začlenění do výroční zprávy o klimatu a životním prostředí a/nebo sledování prostřednictvím akčního plánu.“

- zavedení environmentální politiky,
 - cíle a environmentální program vytvořené k zajištění neustálého zlepšování,
 - organizační struktura, školení a zapojení zaměstnanců,
 - požadavky na dokumentaci,
 - řízení provozu;
 - připravenost na mimořádné události a reakce na ně;
 - kontrola, interní audit a nápravná opatření;
 - přezkum vedením organizace.
- že následující části systému Eco-Lighthouse částečně splňují odpovídající požadavky systému EMAS:
- zavedení environmentálního přezkumu – předběžná analýza,
 - zajištění dodržování právních předpisů,
 - komunikace (interní a externí);
- že požadavky systému Eco-Lighthouse týkající se akreditace nebo licencování certifikačních orgánů částečně splňují odpovídající požadavky systému EMAS.
-